

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Cetr letu	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Nemški problem v Avstriji.

Nemci imajo zdaj v Avstriji tudi svoje vprašanje, prav resno vprašanje. Slovani so se kulturno pdivzdignili, pa tudi politično okrepili, to je eno — drugo pa je, da liberalizem splošno ugaša, socialističko misleče mase pa prodirajo vedno bolj na dan kakor žareče železo iz peči, kjer se ruda lije. Prodiranje Slovanov in prodiranje mas je usodnega pomena za avstrijsko nemštvo, ker jim nalaga dolžnost, revidirati tako svojo dosedanjo narodno, kakor svojo socialno politiko.

Revidirati! Dr. Oton Steinwender, eden izmed najpametnejših nemških poslancev v Avstriji, je v božični številki lista „Neues Wiener Tagblatt“ dejal, da nemške meščanske stranke nimajo veliko, kar bi se moglo revidirati, to se pravi, da sploh skoro nič več nimajo. Nemški meščanski sloji so liberalni, liberalizem pa, se sploh ne da revidirati: bistvena lastnost liberalizma je, da ostane vedno tak, kakoršen je. Kdor hoče svoj program revidirati, mora imeti kakšne vzore, in ljudi, ki bi jih izpeljali; kje pa imajo danes naši Nemci kaj vzorov in kaj mož? Steinwender je bela vrana, pa tudi krščanski socialisti bodo, kadar bo zatislil oči Lueger, bridko občutili, da so pokopali zadnjega, velikega voditelja, ki so ga imeli za nepozabnim Karlom baronom Vogelsangom. Steinwender pravi, da se morajo Nemci pomladiti in postati idealnejši, potem bodo naraščaj k sebi pritegnili in pa velike mase. To je lahko reči, ampak današnji avstrijski Nemci tega ne bodo izpeljali. Nemški naraščaj gre zvečine dvojno pot: popolne buršovske propalosti v nemškem nacionalizmu, kjer se bo do kraja posuravil, polenil in poneumnil; drugi pa izginejo v materialističnem radikalizmu socialne demokracije.

Za Nemce, zlasti v južnih alpskih deželah, — kjer imamo mi z njimi opravka in kjer se sedaj bje glavni boj in kjer se bo bitka med avstrijskim nemštvom in slovenstvom končno odločila, za te Nemce ni zdravila. Eden sam je vedel za zdravilo, eden, ki se je Steinwender z njim prerokal že pred 25 leti, in to je bil ravno baron Vogelsang. Vogelsang je pokazal avstrijskim Nemcem njih pravi ideal: s svojo kulturo in skupno s Slovani zoper liberalizem in kapitalizem, zoper duha sebičnosti in pa oderuštva, zoper nekrščanstvo v zasebnem in javnem življenju, za svetost zakona in krščansko vzgo-

jo v šoli, za ideale enakopravnosti in demokracije! In baron Vogelsang je venomer povdarjal, da si bodo Nemci, ako bodo šli po tej poti, ohranili fakično nadvlado v Avstriji, nadvlado duha, nadvlado politične zavednosti, nadvlado, ki jo ima tisti, ki je prvi na potu k pravičnosti.

Nemci pa razum krščanskih socialcev Vogel-sangu niso sledili. Bili so rajši opora kapitalizmu, šli so po stopnjah Bismarekovih, kojega politika pa je za Avstrijo čisto napačna. V Avstriji, kjer ima demokratična misel najjačjo oporo ravno v Slovanih, se ne more delati gosposke politike, politike nad-ljudi, politike našljaja. Nemci so danes v precepu, oni se morejo začas rešiti samo z zvijačo. Tako zdaj tudi delajo. Hočejo se sporazumeti s Čehi, ki jih dozdaj niso mogli žive videti. Mir naj bi se osnoval na sledeči podlagi: Cehom se prizna mesto v vladi in primeren vpliv na vseh poljih, (zato pa se naj uvede na Češkem nacionalna avtonomija. „Tagešp.“ dne 10. t. m. tozadevno celo piše: „Nič ni bolj samoposebi umevno, kakor to, da je v narodno mešana deželi samouprava narodov edini temelj, na katerem se da napraviti narodna sprava.“ Izborni! Toda to nemško jajce je jalovo; ker Nemci načelo narodne avtonomije priznavajo samo za Češko in Moravsko, nikakor pa ne za Stajersko in Koroško! Sploh mislijo, da bodo Čehi pridobili za to, da se izvede narodna avtonomija samo na severu, na jugu pa naj se Nemcem dovoli, da smejo v deželah, kjer so v večini, počenjati, kar se jim zljubi.

Taka nepoštena in memoralna politika pa danes ni več mogoča. Gospod Steinwender je sam v svojem srcu ne odobrava in zato je pač zapisal, da se pri liberalnih Nemcih sploh nič več ne da revidirati. Podobno je dejal v gosposki zbornici Grabmayr, ki je obdolžil nemški napuh, da je kriv političnega propadanja nemštva v Avstriji. Nemci hočejo sedaj svojo sudetsko last s tajnim premirjem s Čehi zavarovati, da se koncentrirajo v alpskih deželah, kjer čutijo, da se jim majajo tla pod nogami. Toda Slovenci smo pripravljani za vsako eventualnost: tudi premirje s Čehi bi Nemcem veliko ne pomagalo, ne oziraje se na to, da delajo Nemci premirje s Čehi, kakor gost račun brez krčmarja! Saj enkrat bo tudi v alpskih deželah prišlo do tega, da bodo Nemci morali sklepati premirje tudi z nami! Pa ne bo po ceni!

Khuen Hedervary in Hrvati.

„Zora puca, bi“ če dana, strela udri Hedervarya bana!“ Ti verzi so nam šinili skozi glavo, ko smo čitali vest, da je imenovan Khuen-Hedervary za novega ogrskega ministrskega predsednika. Pred nami je vstala podoba moža-trinoga, ki smo ga v tistih težkih, krvavih bojih naših bratov (Hrvatov proti njegovemu nasilnemu sistemu sovražili z vsemi silami naših mladih src. Neštetokrat so spontano, skoro proti naši volji, privreli zgorajšni verzi iz naših grl. Grof Khuen nam je bil prototip tirana, ki hoče s kruto silo uničiti ves narod. In veselili smo se z našimi brati onstran Kolpe, ko se je njihove-mu junaškemu in požrtvovalnemu boju posrečilo zlomiti sistem in pahnuti Khuena z banskega stolca. Umevno je, da se je nam ob sedanjih priliki, ko se je zopet pokazala ta markantna osebnost na političnem obzorju, vrnila misel, kakšno bo njegovo razmerje do Hrvaške?

Na Ogrskem je grof Khuen pridobil zase grofa Tisza. Pridružil se jima bo najbrže tudi grof Andrássy, ki se je z grofom Tiszom že sprijaznil. Ti politiki mislijo oživetiti staro liberalno stranko, ki je pri zadnjih volitvah razpadla. Ako bo tedaj grof Khuen-Hedervary poskušal na Ogrskem na programu staroliberalne stranke, ki bi se seveda primcroma pomladil, prodreti v volilnem boju, je mogoče, da bo skušal zbrati na Hrvaškem razpršene dele nekdanje vsemogočne Narodne stranke. Toda to je precej neverjetno. Če Lukacs se je sprijaznil z mislijo, žrtvovati bana Raucha in njegov sistem, zato krogi srbo-hrvaške koalicije niso kazali Lukacsu ravno neprijazno lice. Da bi pa Khuen upal spraviti Narodno stranko zopet na noge in z njo pri novih volitvah zmagati, takih naivnih političnih sanj gotovo nima. Khuenovi in Rauchovi režimi na Hrvaškem so pač nevdržljivi, to je gotovo jasno vsakemu treznomis-lečemu.

Druga možnost je, da bi poskušal združiti nekatere nekompromitirane člane bivše Narodne stranke s posameznimi zastopniki koalicije in bi potem šel s to novo stranko v boj.

V tem slučaju mora seveda žrtvovati Raucha, ker je izključeno, da bi kak koalicijski paktilal z Rauchom. Vprašanje seveda je, ako bi se tudi po tem načrtu dalo rešiti akutno ogrsko-hrvaško krizo.

PODLISTEK.

Fonograf.

(Dalje.)

Vendar gospe ta hvala ni posebno veselila, — vsaj ne tako, kakor bi se bilo sicer zgodilo.

Ko je profesor po obedu zopet odhajal v šolo, poljubil je otroke ter jim obljubil, da jim hoče nekaj seboj prinesiti; a sezajoč ženki v roko reče z nasmehom:

— Z Bogom ženka, le čedno se napravi, da se svojim prijateljicam prav prikupiš. — Ob kateri uri pa pridejo?

— Ob četrti! Ali povej, dragi, kako me hočeš prepričati?, vpraša gospa ter ga dobrikuje objame okoli vratu.

— To je moja tajnost, dragica, nasmeje se Lagoda.

— Ti me ne prepričaš!

— Prav gotovo te prepričam!

— Ali kako?

— Ne bodi tako radovedna! Ko bi bila še deklica, rekel bi ti, da radovednost ni lepa.

— Pa obdrži za-se svojo tajnost, ti grdi človek! Mi je vseeno, pa sam vedi!, reče gospa ter se obrne od njega.

— Ne drži se vendar tako, to se ti ne poda!, zasmeje se profesor glasno ter odide.

Ob četrti uri je bila gospa Lagodova pripravljena za obisk.

Otroci so bili lepo oblečeni in počesani, posebno mala Zorka, katera je še-le začela hoditi, je bila

vsa v trakovih, v kuhinji je služkinja v praznični obleki stala pri ognjišču ter kuhala kavo.

Gospa si je še enkrat pred zrcalom popravila obleko in lase ter opominjala, kdo ve, kolikokrat že svoja dva dečka:

— Rudolf in Waldemar, brav sein! Das sag' ich euch!

Pripomnim, da opisujem tukaj gospe iz malega mesta, katere so rodno Cehinje, a se rade kažejo Nemke ter svoje otroke vzgajajo nemški, kolikor le morejo.

Nato gre v sosedno sobo, ki je bila pripravljena za slavnostno južino, in na katero je bila domača gospa posebno ponosna.

Tu so stali z rudečim barzunom pravlečen divan, štirje enaki naslonjači okoli moderne mize in najlepša hišna oprava, katero je gospa dobila kot nevesta.

V kotu na posebni mizi so bili sladko pacivo in kolači na lepih krožnikih ukusno zloženi ter čaše za kavo.

Gospa Lagodova pogleda pazljivo po sobi, je li vse v redu; nato stopi k oknu, če že grede.

Med tem se v kuhinji oglasi hišni telegraf in takoj na to služkinja:

— Küß die Hand, milostna gospa, küß die Hand; prosim, stopite dalje!

Lagodova hiti v prvo sobo, da pozdravi prihajajoče.

Med vratmi se prikaže debela, že starejša stoproga trgovčeva, in mnogo mlajša vdova po tovarniškem ravnatelju, Hezovnova.

— Jako me veseli in čast mi je, dragi in častiti dami, da ste se odzvali mojemu povabilu!, pozdravlja gospa Lagodova in poljubi trgovčevno: Da-

ste mi prav dobro došli, gospa Kminkova, in mlado vdovo: To je lepo, gospa ravnateljeva! A imate že zopet nov klobuk — in prav lep!

— Bila sem ravno na Dunaju, videla sem ga v izložbi, všeč mi je bil ter sem si ga kupila. A je le ceneno blago.

— Kajpak, gospa ravnateljeva narekuje v našem mestu modo, to je fistina, dostavi trgovčeva s takim glasom, da človek ne bi vedel, ali govori zaničljivo, ali hvali.

— In to ji tudi pristoja, reče Lagodova ter objame prijateljico okoli pasu, da bi videla, kako tesno je prepasana. — Vdova je — in še mlada, otrok nima: kaj drugega naj jo še veseli, kakor obleka? Ni-li res, draga prijateljica? — (Toda prosim, dragi dami, pojdemo dalje!

Rudolf in Waldemar sta stala skupaj, oblečena kakor dva palčka. Lase sta imela spredaj pristrizene do oči, zadaj se jima viseli doli črez ramena. Začuden sta gledala z velikimi očmi lepo oblečeni dami in mlajši Valdemarček je prst držal v ustih.

— Rudolf, Waldemar, was ist das?, pokarala ju je mati, Schön Diener machen!

Dečka se globoko priklone.a

— Oh, to sta krasna dečka!, vsklikne gospa Kminkova.

— In ta ljubeznjiva deklica!, reče in se skloni gospa ravnateljeva k mali Zorki. Prav kakor iz sladkorja!

— Vsa njena mama!, hvali gospa trgovčeva.

— In kako so lepo in okusno oblečeni!, občuduje Hezovnova.

— Kmalu bodo zopet umazani, pritožuje se Lagodova.

Nam se zdi taka kombinacija precej iluzorična. —

Kot tretja možnost pride v poštev združenje Hedervarija s koalicijo. Novemu ministrskemu predsedniku blizu stoječi list „Az Ujsag“ piše o tem: Grof Khuen ne misli potisniti koalicije v stran, ampak njegov načrt je sporazumeti se z njo in žrtvovati Raucha. Sigurno namreč je, da bi koalicija simpatično pozdravila Khuena, ako bi zasedel banški stolec kak njej naklonjeni državnik.“

Ali temeljijo ti podatki mažarskega lista na kakšni gotovi podlagi, ali so le želje, tega mi seveda ne moremo presojati. Dejstvo je, da se trudi grof Khuen spraviti skupaj parlamentarno večino za proračunski provizorij. Da bo pa silno težko, je znano, posebno ker Justh z vso odločnostjo nastopa proti njemu. Mogoče bi zato rad poskušal zasigurati si hrvaške glasove s tem, da prepusti Raucha svoji usodi in paktira z koalicijo. Za koliko časa bi tak kompromis zboljšal desolatne razmere na Hrvaškem, je dvomljivo. S sigurnostjo lahko trdimo, da Hedervary ne bo šel koaliciji na roko radi svoje naklonjenosti do Hrvatov, ampak da bo sam sebe rešil iz zagate. Prepričani smo, da bi tudi pri taki konstelaciji imeli Hrvati večjo škodo kakor korist.

Kakorkoli naj kombiniramo, za Hrvate ne pride nikjer kakšen plus na površje. Pretresli smo nekako vse možnosti, po katerih naj bi se kriza razmotala, a nobena nima posebnih solahnih strani za Hrvaško. Mogoče se bi zdela koaliciji tretja rešitev povoljna in sprejemljiva, nam se zdi — rekel bi — najbolj pogubna. Pa mi smo že navajeni, videti srbo-hrvaško koalicijo hoditi po potih in proti ciljem, ki so nam docela tuji. Zato se tudi ne čudimo, da je šla Lukacsu, ki je hotel rešiti krizo po tretjem načrtu, z vabljivim nasmehom nasproti.

Sedaj še ne vemo, kako pot si bo izbral Khuen-Hedervary. Gotovo je, da Hrvati od moža, ki označuje silno žalosten del njihove zgodovine, ne morejo kaj dobrega pričakovati, naj stopi z njimi v kakoršenkoli odnošaj.

Ta neprijeten občutek odseva jasno tudi iz hrvaške javnosti. Listi koalicije, ki so misijo Lukacsu spremljali z nekakim tihim upanjem, nastopajo proti Khuenu z vso ostrostjo in naglašajo, da je prvi korak k normalnim razmeram revizija nagodbe, ki bo na pravnem temelju ugotovila odnošaje med Ogrsko in Hrvaško. Poprej koalicija ne sme participirati na vladi. To je sicer precej nejasno in zmedeno, ker revizijo nagodbe more izdelati samo vlada. Kako bo pa izgledala ona revizija, pri kateri Hrvatov ne bo zračen, je samoobsebi umljivo.

„Hrvatstvo“ zafurkuje „Obzor“ in koalicijo, ker se bojijo, da bi grof Khuen ne oživil Nar. stranke: „To je trepet pred duhovi in mumijami.“ K. položaju pa pravi, da je situacija nespremenjena. Menjajo se osebe, a sistem ostane. Njihov boj pa velja zadnjemu, zato je še daleč do cilja.

Deželni zbori.

Štajerski.

Odprava bernje.

V sredo, dne 12. t. m. je bil med drugim na dnevnem redu dr. Kukovčev predlog za odpravo bernje. Ta predlog je stavil general N. stranke le v agitatorične namene, zato so poslanci S. K. Z. nastopili

— Pri malih otrocih to ni drugače!, tolaži jo izkušena trgovčeva.

— Prosim, prosim, izvolite notri ter odložite!, vabi domača gospa.

Dami sta sneli klobuka, odložili solnčnika ter šli v sosedno sobo. Vsedeta se, z očmi preletita sobo, in Kminkova vpraša:

— Kje pa je gospa Trdinova?

— Ta vendar nikoli ne more priti ob določeni uri — kajti to bi ne bilo — nobel!, reče Hezovnova s ponosnim glasom ter smeje se pogleda oni dve dami.

— O, prosim, točno ob določeni uri priti, dostavi domača gospa, ravno to je sedaj nobel. Ko smo bili še v Znojmu, bila je tudi grofinja N... — jako ljubeznjiva gospa — član našega gospejnega dobrodelnega društva, in ta je vedno prihajala točno ob določeni uri, takorekoč ob minuti.

— Tako delajo ne le grofinje, temveč vse v resnici izobražene dame, reče navihano debela trgovčeva gospa, kajti to vendar zahteva že kulturnost, da zaradi ene ne čakajo druge.

— No, ona pač tega ne razumi, posmehuje se Hezovnova.

— Pri njih doma na deželi vsakdo čaka, da ga trikrat vabijo, predno se mu zljubi priti. To je grozno.

— Izvrstno!, zasmehuje se profesorjeva. Gospa ravnateljeva, vi ste šegava! Ona misli, da se mora tudi sedaj v mestu ravnati po onih kmečkih navajah.

— To je zopet dokaz, da denar še ni omika, reče zbadljivo Hezovnova.

— Gotovo, pritrudi bogata trgovčeva, vendar je omika brez denarja tudi žalostna reč.

proti njemu. Dr. Benkovič je kot govornik Slovenskega kluba prav dobro ožigosal namen takih predlogov. Poudarjal je, da so poslanci S. K. Z. v prvi vrsti za to, da se uredijo razmere glede plač našega duhovništva, zlasti kaplanov. Ko se to zgodi, potem naj se odpravi bernja. V tem se strinja s Slovenskim klubom vsa duhovščina. Govornik opozarja na postavne določbe, ki so docela jasne; bernja je deloma že odpravljena; kjer pa še obstoja, tam je ljudje sami želijo in je prostovoljna. Socialni demokratje so prišli dr. Kukovcu na pomoč. Horvatek se je dogovoril z dr. Kukovcem, da bodo socialni demokratje prevzeli napade na slovenske poslance. Prišlo je do hudih spopadov med poslanci S. K. Z. in rdečkarji, ki so morali slišati mnogo bridkih in so nazadnje osramočeni utihnili z dr. Kukovcem vred. Slovenski poslanci so izjavili, da ne glasujejo za predlog radi tega, ker poznajo njegov namen. Predlog so odkazali liberalci in socialni demokrati političnemu odseku.

Urnjava Pake in Mislinje.

Poslanec Pišek je referiral v imenu kulturnega odseka o uravnavi Pake in regulacije Mislinje. Po temeljitem poročilu poslanca Piškega o regulaciji Mislinje sta se oglasila k besedi deželni odbornik Stallner in poslanec dr. K. Verstovšek. Zadnji toplo priporoča uravnajo Mislinje, opozarja na svoja izvajanja pri utemeljevanju tega predloga in apelira na odb. Stallnerja kot zastopnika Spodnjega Štajerja, da se loti vendar uravnave rek in potokov tudi na Spodnjem Štajerskem s tisto energijo, kakor to dela tudi na Zgornjem Štajerskem. Predloga sta bila sprejeta.

Seja dne 13. januarja.

Uzorni vinograd.

Dr. K. Verstovšek je utemeljeval svoj predlog za ustanovitev uzornega vinograda v Št. Andražu nad Polzelo. Označil je vinogradništvo v šoštanjskem in celjskem okraju, ki vedno bolj nazaduje radi trtne uši. Pa niti država niti dežela ni dosedaj storila ničesar za te vinograde. Predlog je bil sprejet in se je odkazal vinarskemu odseku.

Red za posle.

Socialni demokrat Jodlbauer utemeljuje svoj predlog o preosnovi zakona za posle. Med njegovimi izvajanjimi pride do burnih prizorov med rdečkarji in celo zbornico, ker je zastopal docela anarhistično stališče.

Dr. Korošec izjavlja v imenu Slovenskega kluba, da bodo poslanci S. K. Z. sami stavili primeren predlog, kar bo zares v prid posestnikom, gospodarjem in poslom, zato ne morejo glasovati za predlog, ki je zasnovan le na socialno-demokratskih načelih.

Predlog Jodlbauerja je bil odklogjen

Cesta Slov. Bistrice—Konjice.

Deželni poslanec Novak je danes kot poročevalec deželnega kulturnega odseka poročal o predlogu, katerega je stavil on in tovariši. Predlog se glasi, naj deželni zbor sklene:

Deželnemu odboru se naroča, da stori pri c. kr. vladi nemudoma vse potrebne korake, da se državna cesta iz Gornje Poljskave do Slov. Bistrice in od Slov. Bistrice čez Spodnjo Ložnico—Okoško—Stražo in od tam do Konjic preloži, oziroma zgradi. Ta predlog je bil danes od deželnega zbora enoglasno sprejet.

Hišni telegraf se zopet oglasi in profesorjeva hitro vstane:

— Oprostite, častiti dami, gospa Trdinova gotovo prihaja.

In res, v kuhinji se zopet sliši služkinje „Küss die Hand“ in gospa Trdinova se prikaže v prvi sobi, kakor obložena ladija.

Gospa Trdinova je bila edina hči bogatega kmeta, trdnega veseposestnika. Omožila se je v mestu z lastnikom parnega mlina, kateri se je z njenimi novci opomogel in sedaj se ponaša prav gospodski. Prišla je v novi švileni obleki.

Lagodova jo v prvi sobi objame, poljubi ter popelje h gospema.

Trdinova se prikloni in nasmeje:

— Klanjam se gospi. Blagovolita odpustiti, ker pozno prihajam. Prišla je ravno k meni šivilja — zamudila sem se z njo.

— Prosim, prosim, ne opravičujete se. Tudi me dve sva ravnokar prišli, pozdravljaja ravnateljeva ter vstane.

Gospa Kminkova, kot najstarejša, vstane le na pol. Lagodova zapre vrata, da bi jih otroci ne motili, prisede ter pogleda na uro.

— Prosim, blagovolite malo počakati; naročila sem služabnici, da pripravi kavo ob polu petih. — Nisem se nadejala, da pridejo gospe tako točno ob času.

— Nikar ne rušite zaradi nas domačega reda, reče Kminkova. Red je nad vse!

— Popolnoma moje načelo, dostavi Trdinova pomenljivo. Če se včasih pregrešim proti redu, to vedno obžalujem.

V teh kratkih trenutkih je ravnateljeva vdova pregledala in presodila vso obleko gospe Trdinove do

Politični odsek.

Kukovčeva bernja.

Dr. Kukovčev predlog zaradi bernje se je v političnem odseku izročil dr. Korošču za poročanje.

Volilna reforma.

V političnem obseku je bilo danes, dne 12. januarja na dnevnem redu poročilo o slovenskem in socialdemokratskem predlogu zaradi upeljave splošne in enake volilne pravice.

Dr. Korošec je zagovarjal slovenski predlog. Sedanj volilni red vsebuje krivico za široke sloje deželnega prebivalstva in vsled tega konstantno vzbuja nezadovoljnost. Kdor danes zagovarja politično neenakost za postavodajalne zastope, vzgojuje v širjih masah revolucionarnega duha. Omika se z vsakim dnem bolj širi in s tem tudi nasprotstvo proti volilnim redom, ki človeka cenijo samo po davčni knjižnici.

Večina je oba predloga odklonila. Dr. Korošec je javil svoj predlog kot minoritetni votum.

Finančni odsek.

V sredo je trajala seja od 5. do 9. ure na večer. Poslanec dr. K. Verstovšek je govoril eno uro in pol o toplicah na Dobrni in navajal razne nedostatke in vzroke nazadovanja teh lepih toplic. Njegova izvajanja so naravnost presenetila člane finančnega odseka. Deželni odbornik Stallner ni zamogel spodbiti niti ene trditve poslanca dr. K. Verstovška; in tudi poročevalec Wastian je moral priznati razne obdolžitve. Poslanec Verstovšek je dokazal, da sta kriva propada teh toplic le vodstvo in ravnateljstvo. Dr. Verstovšek je prijavil svoj predlog kot minoritetni votum, katerega bo utemeljeval v zbornici.

Vodovod v Planini.

V četrtek, dne 13. t. m. se je obravnavalo v finančnem odseku o podpori za vodovod v Planini.

Vodovod je preliminiran na 34.000 kron. Država da podpore 12.000 kron, želela 2.000 kron in brezobrestnega posojila 12.000 kron. To brezobrestno posojilo se mora plačati v desetletnih obrokih. Nujno vprašanje glede vodovoda v tej občini je torej rešeno.

Zdravniški distrikti.

Pri razpravi novega zakona za osnovo novih distriktnih okrožij se je poudarjalo po referentu deželnega zbora, da še niso vse občine vpslale svojih predlogov. Dr. Korošec je bičal postopanje deželnega odbora v raznih distriktih in je posebno navajal težave, katere dela odbor zdravniškega okrožja v Št. Lenartu.

Koroški.

Odsek za spremembo občinskega volilnega reda je imel pred kratkim sejo. V tej so se določile nekatere temeljne podlage novemu volilnemu redu. Volilna pravica na deželi naj se razširi tudi na one, ki ne plačujejo nič davkov. Ti naj volijo v novi splošni kuriji, skupno z vsemi drugimi volilnimi opravičenci. V mestih bodo volili vsi oni, ki dosedaj niso imeli te pravice, ako so dani predpogoji in ako je bil dotični že tri leta v občini, v novem, 4. volilnem razredu.

Kranjski.

V popoldanski seji dne 11. januarja je prišel najprvo do besede poslanec Evgen Jarc, ki je uteme-

najmanjših gub in neki zasmeh se je zazibal okoli njenih ust. Gotovo je nekaj našla, kar ni bilo v redu ali proti modi.

— Pardon, spoštovane gospe, prične Lagodova, ali vam morda ni všeč, da se sedaj pogovorimo, kako bi malim otročičem v otroškem vrtcu pripravile veselico?

— Izorno, vzkliknejo vse.

— Najprvo dolžnost, potem še-le zabava, reče Trdinova odvažno.

Na vrata nekdo potrka.

— Svobodno!, zakliče domača gospa.

Profesor Lagoda vstopi z neko škaflo, ki je imela lju podobno odprtino, spoštljivo se prikloni gospe ter reče s pohlevnim glasom:

— Oprostite, velespoštovane dame, če motim. Postavim le-ta aparat na omaro, da mi ga zunaj moja dva dečka ne poškodita. — Ničesar ne pustita v miru.

Postavi aparat na omaro poleg vrat tako, da je bil z odprtino obrnjen proti mizi, pri kateri so sedele gospe.

— Veseli nas, gospod profesor, da vendar enkrat pridete med nas, saj se nas tako vedno ogiblujete, reče ravnateljeva.

— Da, da, gospod profesor, zapreti mu Trdinova s prstom.

— To ni lepo! Zato vas sedaj ne pustimo. Sedite med nas!

Komaj se profesor vsede, začneta oba dečka v prvi sobi strašno kričati in jokati.

— Kaj pa je tam? zakliče gospa Lagodova prestrašena, hiti v prvo sobo in moč za njo. Čulo se je povpraševanje in pomirjevanje.

(Konec prihodnjšč.)

Ali ste že obnovili naročnino?

ljeval svoj nujni predlog z ozirom na nečuveno postopanje graških organov nasproti kranjskim kmetom glede na preiskovanje mleka. V ostrih besedah je bil čal postopanje nadzorovalnih oblasti, ki spravljajo s svojim krivičnim ravnanjem razvoj kranjskega mlekarstva v nevarnost. V razgovor je prišla tudi zadeva glede prodaje gozda Podmolnikom. „Slovenski Narod“ je namreč silno napadal deželni odbor in specijelno dr. Lampeta, da je vpeljal korupcijo, ker je oddal sekane imenovanega gozda pod roko pristašu S. L. S. za smešno nizko ceno in pri tem oškodoval deželo za desetisoče. Debata pri tej interpelaciji je bila jako živahna. Konec je bil pa ta, da so morali liberalni voditelji pripoznati, da se je delala deželne-mu odboru in dr. Lampetu krivica. „Slovenski Narod“ je za krepko blamažo bogatejši. Zopet se je pokazalo, da se liberalni listi ne sramujejo ne laži ne obrekovanj, ko se borijo proti političnim nasprotnikom. 12. in 13. t. m. so zborovali razni odseki. Danes, 14. t. m. bo pa plenarna seja.

Goriški.

V svoji šesti seji dne 12. t. m. je rešil deželni zbor več gospodarskih točk, ki jih je večinoma izročil posameznim odsekom. Deželni odbor je predložil tudi načrt o uravnavi Soče. Stroški za regulacijo cele reke od izvira do iztoka so proračunjeni na 10 milijonov kron. Vlada bi prevzela 70% teh stroškov. Ostalo bi moglo doprinesiti dežela in občine. To delo je sprejela vlada v načrt pomožne akcije za Primorsko.

Politični pregled.

Za delavnost češkega deželnega zbora.

Gospodarske razmere kraljevine Češke odločno zahtevajo, da se napravi red v deželni hiši. Začela so se že pogajanja med nasprotnima taboroma. Tozadavne konference vodita za sedaj deželni maršal princ Lobkowitz in pa namestnik grof Coudenhove, ki sta stopila že v stik z raznimi vodilnimi osebami. Pogajanja se bodo vršila v Pragi, ker zahtevajo Čehi, da se pogajanja za delomožnost češkega deželnega zbora morajo vsiliti edino le v Pragi. V nekoliko dneh bosta poročala oba posredovalca ministrskemu predsedniku, pri katerem bosta dobila tudi informacije, ker baron Wienerth namerava stopiti v zvezo z raznimi parlamentarnimi strankami, da se bo z njimi dogovoril glede delavnega programa.

Akoravno izjavljajo Nemci konsekvntno, da ne odnehajo od obstrukcije, ako Čehi ne kapitulirajo, je vendar opravičeno upanje, da se bodo pod pritiskom razmer v parlamentu, slabega gospodarskega stanja na Češkem in jarnega mnenja, zamotani problemi povoljno rešili.

Kombinacije na Ogrskem.

Grof Khuen-Hedervary hoče poskušati svojo srečo s staroliberalno stranko. Grof Tisza se je izjavil, da je Khuenu popolnoma na razpolago. Tudi druge stranke, ki jih je imenovanje novega ministrskega predsednika silno razburilo, so se nekoliko pomirile.

Sicer izjavljata Kossuth in Justh, da sta proti Khuenu v najstrožji opoziciji in tudi ljudska stranka ga ne pozdravlja ravno prijazno, a kakega izvenrednega hudega odpora ni čuti.

Ustavna stranka se mu je pa že popolnoma približala. Iz vsega tega sledi, da bi se znale razmere po novih volitvah mirno razviti na škodo volilne reforme, ki bi bila tako ustrojena, da bi pustila moč v rokah tedanje klike.

Hrvaška katoliška Udruga za Bosno in Hercevinu.

Nadškof dr. Stadler je razposlal na razne odlične Hrvate-katolike in na duhovništvo v Bosni in Hercegovini vabilo, v katerem pozivlja gospode na dan 18. t. m. k zborovanju v Sarajevo, na katerem se bo ustanovila Hrvaška katoliška Udruga.

Pri tem posvetovanju se bodo definitivno redigirala pravila in izvolil se bo tudi začasni odbor, ki bo moral skrbeti za odobrenje pravil.

Ker se bližajo saborske volitve, treba se bo tudi pogovoriti, kako naj nastopijo katoliški Hrvati, da bodo v katoliški kuriji izvoljeni samo možje, ki bodo znali in hoteli dostojno zastopati hrvaško in katoliško stvar.

Bosanska agrarna banka.

Kakor nam pišejo iz Sarajeva, bo zapustil prejšnji okrajni predstojnik in sedanjí direktor bosanske agrarne banke, dr. Graßl, skoro gotovo v kratkem to mesto. Ta oseba sprememba je zato velike važnosti, ker je bil dr. Graßl poklican iz deželne službe v direkcijo agrarne banke, kjer naj bi bil organiziral odkupovanje kmečkih zemljišč. Ako sedaj ogrska komercijalna banka mirnim potom pogodbo z dr. Graßlom razveljavi, stori ta korak gotovo radi tega, ker uvidi, da z odkupovanjem kmečkih posestev ne bo nič. Smatrati moramo namreč za izključeno, da bi prihodnji bosanski sabor izročil agrarni banki obligatorično odkupovanje kmetov. S tem je naš bosanski kmet rešen hude, preteče nevarnosti.

Zatiranje Poljakov v Nemčiji.

Na dnevnem redu 1. seje nem. drž. zbora, ki je pričel dne 12. t. m. zopet delovati, je bila interpelacija Poljakov in nemškega centra glede discipliniranja državnih uradnikov v Katovicah. Poljski in centromovi govorniki so v ostrih besedah bičali vlado, ki vestne in zveste uradnike disciplinarnim potom prestavlja, ker so izvrševali svojo volilno pravico po vesti in niso hoteli voliti liberalnih kandidatov, ki so se pred kratkim izpostavljali za Fererja. „Poljsko vprašanje se ne da drugače rešiti, kakor po osebnem sporazumljenju,“ je zaklical član centra, grof Oppersdorf. Državni tajnik Delbrück, ki je odgovarjal, je pripoznal, da je bilo prestavljenih 14 uradnikov radi glasovanja pri občinskih volitvah, a je dalje trdil, da sme Prusija brezpogojno v vseli slučajih zahtevati, da ji slede vsi uradniki, ker to zahteva samoobramba. Tudi liberalni in konservativni govorniki so odobraval to stališče. Lepa prostost to, ki zahteva od posameznika, da postane brezčuten in brezmiseln stroj.

Novo ministrstvo na Turškem.

Hakki-paša — sultan je že podelil prejšnjemu beju ta naslov — je sestavil novo ministrstvo. Sicer ni šlo vse gladko in bi se bila misija v zadnjem trenutku kmalu ponesrečila, a sedaj je ministrska lista že gotova. Med novimi ministri je 8 Mladoturkov. Turška javnost pozdravlja novo ministrstvo z veseljem in upa, da bodo nastale stabilne razmere, ker je sedanje ministrstvo zelo enotno.

Kako naj sodimo mi o novem velikem vezirju? Od nekaterih strani se slišijo celi panegiriki na zmognosti novega moža, drugi pa zopet skeptično zmagujejo z glavami in menijo, da bo Hakki-paša le marioneta v rokah Mladoturkov. Prejšnji vezir je bil baje preveč samostojen. Sigurnega pa ne vemo mnogo, zato počakajmo!

Raznoterosti.

Somišljeniki, agitirajte za „Stražo“. Skrbite, da dobite kar največ naročnikov. Zahtevajte odločno po vseh gostilnah „Stražo“. Posnemajte v tem oziru naše nasprotnike.

Nadškof dr. Stadler. Vesti o nevarnem položaju priljubljenega nadškofa so pretirane. Resnica je, da se bolezen počasi, a vidno obrača na bolje. Nadškof upa, da bo svoje potovanje na Dunaj lahko nastopil že 22. t. m.

Nepristranost južne železnice. Velikokrat smo imeli že priliko, opozarjati na pristranost južne železnice, ki nam daje vedno brece, akoravno vozi po naši zemlji in ji dajemo mi obilo zaslužka. Zopet nov škandalozen slučaj.

V neki občini ob južni železnici, v kateri ima železnica volilno pravico, je ob priliki občinskih volitev interveniral državni poslanec Pišek pri centralni direkciji na Dunaju, da bi se železnica ne udeležila volitev, ker ravno njen glas našim narodnim nasprotnikom lahko pomaga do zmage. V centrali so obljubili g. poslancu, da ne bodo dali nobenemu pooblastila. Komaj pa je g. Pišek odšel, so že odposlali pooblastilo tamošnjemu zagrozenemu nemškutarskemu postajenačelniku. Kako naj imenujemo tako početje? Da je žaljivo, bo vsak pripoznal. In taka izzivanja moramo hladnokrvno prenašati. Tako ne more iti dalje. Priti mora dan obračuna, katerega se pa mi nič ne bojimo.

Nadomestna volitev v Pragi. Kakor znano, je odložil dr. Srb svoj državnozborni mandat. Dne 12. t. m. je bila nadomestna volitev. Po jako vročem volilnem boju je prišlo do ožje volitve med mladočehom dr. Rasinom in kandidatom državnopravne stranke Sokolom. Dr. Srb je pripadal staročeški stranki.

Dr. Kukovec večno bolj izdaja svojo Narodno stranko. Pri debati o bernji so soc.-demokrati hudo napadali duhovnike in žalili s svojimi napadi na vero in katoliško cerkev verske čute vseh pravih katoličanov. Dr. Kukovec jim je vedno pritrjeval in se zlasti zadovoljno smehljaj, ko je Horvatek patetično zaklical: Vera mora biti zasebna stvar vsakega.

Veliki vpliv dr. Kukoveca v deželni zbornici. Pri volitvi v železniški odsek, ki je moral voliti novega člana, je dobil dr. Kukovec eden glas. Tableau! Bil je enoglasno izvoljen.

„Sloga“ in pa gaspod dr. Kukovec. Mislimo, da si dež. poslanec dr. Kukovec ni vzel nič k srceu dobrih lékcij, katere mu je dala „Sloga“ radi zmerjanja slovenskih poslancev. Ko je dr. Benkovič stvarno utemeljeval stališče Slovenskega kluba radi bernje in navajal le ruzne postavne določbe o tej zadevi, mu je zaklical dr. Kukovec: Pfaffenvertreter! Ali ga mogoče hudo peče, da se je naselil dr. Benkovič v Celju?

Izobraževalnim društvom! Te dni so se razposlale vsem članicam S. K. S. Z. položnice, katerih naj se društva blagovolijo prej ko mogoče poslužiti ter poslati letnino za leto 1910. V kratkem se razpošljejo društvom tudi statistične pole, katere naj istotako društva takoj po občnem zboru izpolnijo ter pošljejo Zvezi v Maribor.

Protiberjar Kukovec je nekđaj v dijaškem semenišču živel od duhovniškega, torej tudi bernjskega denarja. Če ne bi bil užival te velike dobrote, bi najbrž moral ostati doma in delati v hlevu in na njivi. Mogoče je tudi, da bi celo v potu svojega obraza nosil okoli bisago in nabiral če ne zase, pa za kakega kaplana.

Sodni dan je že bil, vsaj „Narodni Dnevnik“ tako piše. Dozdaj je bil sodni dan samo še za klerikalce. Kraj sodbe je bila grašča deželna zbornica in sodnik — čujte in strmite! — je bil dr. Kukovec. Strog je ta sodnik in neizpros. V njegovih očeh ni milosti, čeprav je nekđaj živel od duhovniške mlosti. Gorje posebno tistim kaplanom, ki se predrznejo od ljudi sprejemati bernjo, katero jim ljudje dajejo prostovoljno. Brez usmiljenja so ti uboščeki obsojeni, obsojeni pa so tudi vsi slovenski klerikalni poslanci... Ali vam niso pravečati otročaji, ti celjski liberalni politiki in časnikarji?!

Zadružni tečaj v Mariboru. Po večini so predavanja danes v petek 14. januarja že končana. Uspeh tečaja je nad vse zadovoljiv. Ako človek pride med ukaželjne mladeniče in može, jim bo takoj razbral z veselo smehljajočega obraza, da so zadovoljni s svojim uspehom. V tem kratkem času so se učeleženci tečaja, ki so po večini že tu pa tam pomagali pri posojilniških poslih, naučili toliko praktičnega dela v spisih in s predavanji, da bodo lahko doma delovali kot tajniki domačih posojilnic. Da go se pa zamogli v tem kratkem času toliko naučiti, je zasluga g. nadrevizorja Vlač. Pušenjaka, voditelja tečaja, ki je zares iz borno poljudno uvajaj udeležence z izvrstnimi strokovnjaškimi predavanji in praktičnimi deli v zahtevno poslovanje. Udeleženci tečaja so od vseh strani Štajerskega, eden je iz solnčne Goriške in eden ogrski Slovenec. Vsi stanovi so zastopani. Tu vidiš prijaznega duhovnika, ponižnega frančiškana, delavca, kmeta, ukaželjnega visokošolca, staro in mlado združeno v tečaju. V torek in četrtek so posetili udeleženci skoro polnoštevno tečajnico Orla in zasledovali z zanimanjem vežbo in kretanje mladih narodnih vojščakov, katerih načelnik je sam med udeleženci tečaja. V sredo so obiskali tiskarno sv. Cirila in danes, v petek pa slovenski muzej v Narodnem domu. Na večer bo pa združila prijetna zabava udeležence in druge goste v prostorih Delavskega društva.

Gospodarski tečaj na mariborski vinorejski šoli. Živinorejski tečaj na mariborski sadje- in vinorejski šoli se je začel pretečen ponedeljek ter se bo jutri končal. Udeležuje se ga 30 oseb, in sicer 16 Slovencev in 14 Nemcev. Predavanja so seveda vsa v nemščini. Ali je to pametno, da se slovenskim možem in mladeničem, med katerimi je večina takih, ki nemški dobro ne razumejo, gospodarsko velevažne reči predavajo v tujem jeziku, ni težko določiti. Mislimo, da je Avstrija — kajpada Ogrska ne dela izjeme — tisti unicum med evropskimi kultiviranimi državami, kjer se ukaželjni može in mladeniči silijo, da si nujajo znanstveni temelj za povzdigo svojega gospodarstva pustiti položiti v nerazumljivem jeziku. In ni še treba dostaviti, da taka znanstvena podlaga, koje človek docela ne razume, ni trajna in tudi izdatna ne. To je tudi uvidel eden izmed najboljših učiteljev na tej šoli, z imenom Ehrhat, ki je prosil, da ga prestavijo s tega mesta, in utemeljeval svojo prošnjo s tem, da mora učitelj na šoli, kjer je večina Slovencev, znati slovensko. To je pošten mož, ki je vnet za svoj poklic, in katerega imajo učenci zelo v čisljih. Ko bi vsi učitelji na tej šoli tako mislili, bi navsezadnje tudi deželna vlada uvidela, da spada na Spodnještajersko vino- in sadje- in živinorejska, in sploh kmetijska šola izključno s slovenskim jezikom. Naše poslance pa opozarjamo, naj odločno zahtevajo, da bodo v bodoče gospodarsko-podučni tečaji za slovenske udeležence edino v slovenskem jeziku. In če se na mariborski vinorejski šoli to ne izpolni, naj bodo pa taki tečaji v prihodnje na kmetijski šoli v St. Juriju.

Odborova seja S. K. S. Z. Tudi letos bo S. K. S. Z. priredila več poučnih tečajev. Ozirala se bo posebno na kraje, kjer še ni bilo takega tečaja. Dozdaj so se določili taki tečaji za Šmarje, St. Lenart, Mozirje, Vitanje. Glede časa in drugih podrobnosti je stopila Zveza v stik z ondotnimi merodajnimi osebami. Kjer si še žele tečaja, naj se takoj oglasijo. Prejela je mnogo prošenj za govornike, katerim je po možnosti ustregla. — Zaradi velike važnosti šolske kuhinje v St. Lenartu se je sklenilo prispevati za isto 50 K. Tajniku se naroči, da skrbi že zdaj za statistične podatke o društvih. Za božičnico v Studencih se naknadno dovoli še 50 K.

Stoletnica rojstva Leona XIII. Dne 2. marca se bo obhajala v Rimu stoletnica rojstva velikega papeža Leona XIII. Da bo slavnost primerna in veličastna, vrše se že potrebne predpriprave; izvolil se je že poseben komite, ki bo stopil v zvezo z raznimi katoliškimi društvi.

Slov. šolske kuhinje na Spod. Štajerskem. Šolske kuhinje opozarjamo, da dobijo pri štaj hranilnici v Gradcu take kuhinje podpore po 40 kron na leto. Opozarjamo vodstva teh kuhinj, da vlagajo tudi iz Sp. Štajerja prošnje na štajersko hranilnico za podporo.

Slovenske občine in okrajni zastopi. Radi distriktov se morajo izjaviti občine, kako hočejo imeti svoje distrikte in sedež za zdravnika za več občin. Okrajni zastopi se bi morali zanimati za to zadevo; če ne bodo zahtev od raznih okrajev in občin, bodo določevala le zbornica zdravnikov v Gradcu in deželni odbor. Pozor občine! Deželni odbor bode čakal le še tri tedne na predloge raznih občin, izmed katerih jih še ni poslalo okrog 30%.

Štajersko.

Mariborske novice.

Maribor. V noči od 12. na 13. t. m. je pri nas snežilo. Zapadlo je par centimetrov na debelo snega, ki pa je zelo moker, in zato so ulice v silno neprijetnem stanju. Ker je moker sneg težak, potrgal je veliko telefonskih žic, tako da je telefonski promet v mestu ustavljen.

Maribor. Nesreča pri delu. Pred par dnevi se je ponesrečil pri podiranju Gruberjeve hiše v Dravski ulici zidarSKI mojster Krembel. Padel je iz nekega, tri metre visokega odra in si je težko poškodoval levo nogo.

Maribor. Zhani posestnik Franc Ploč ob Meljski cesti je umrl danes dne 13. t. m. ob 4. uri zjutraj. Blagi pokojnik je bil član raznih naših društev, veren kristjan in pobožen mož. Bodi mu zemljica lahka!

Maribor. Opozarjamo ponovno vse naše somišljenike in prijatelje dobre in vesele zabave na zabavni večer, katerega priredi v nedeljo, dne 16. t. m. S. K. S. Z. v prostorih kat. delavskega društva (Flösergasse 4). Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Tezno pri Mariboru. Kakor poročila „N. D.“, si je najela občina 24.000 K posojila za stavbo novega šolskega poslopja. Učni jezik te šole še ni določen, čeprav si jih več kot polovica, želi dvojezični poduk, to je slovensko šolo, na kateri bi se otroci učili tudi nemščine. Ako bo odločitev padla na korist Nemcev, bodo temu krivi edino le naši liberalni velikaši v Mariboru in njih glavni vodja Kukovec. Nemški agitatorji namreč zatrjujejo, da je Dr. Kukovec zahteval v sosedni občini Brezje več nemščine v ljudske šole. Tako liberalci rešujejo slovenstvo v mariborski okolici.

Stavba novega mosta čez Dravo prav po polzevo napreduje. Več mesecev že delajo, a še vendar ni druzega, ko nekaj lesenega ogrodja, podrtje koč in uta, v kateri razbijajo ključavnice. Zgradnjo mostu se namerava v kratkem pričeti tudi blizu Vurberga med Gornjim Duplekom in Dogošami, kjer je bil dozadj samo brod. Moste si želijo tudi občine Brezno-Rovte in Pobrežje-Melje. Želja se jim še menda dolgo ne bo izpolnila, ker okrajni zastop mariborski ni za to leto dovolil nobene podpore.

Nedüveno. Celi trg brez luči! Kar ima vsaka gorska vas, tega ne najdeš v trgu Studenci pri Mariboru, dasi šteje trg danes, kakor pravijo, nad 4000 ljudi. Dolga okrajna cesta skozi Studence in druge ceste ter take imenovane ulice, poslušaj in strmi! Brez luči v temnih večerih. Tu in tam se zasveti skozi okna iz stanovanj še katera lučica. To še da nekaj svetlobe. Ko se še pa te lučice z zastori in zavesami ob oknih prikrijejo, potem je tema — peklenška, posebno kadar ni snega. V tej temi se mnogokrat sliši krik in kletev: „verflucht, gib acht!“ In kaj pomeni to? Zadel ga je nekdo z vozičkom. Tam zakašlja in pihne proč konj enega, ker se mu ni pravočasno umaknil. Tam se zopet sliši: „pardon, entschuldigen!“ Kaj zopet to? Dva nemškutarja z naočniki sta z nosovi skupaj trčila. Vsak se prime za svojega, preiskovaje ga v strahu, če ne bo treba k zdravniku po obzve ali pa po boljše naočnike za temno noč. Heil-heil se ponoči ne sliši, ker je povsodi le Uahell. Ako želé priti mariborski izletniki iz slavnega studenskega gozda po nerazsvetljenih in blatnih cestah in ulicah srečni in zdravi domov, naj skrbé, da se ob dnevnih svetlobi vrnejo. Tako se pogreza trg Studenci v temo in lužo pod socialdemokratsko in posilinemsko občinske upravo. Čudi se vsak, da ne vidi ali da dopušča c. kr. okrajno glavarstvo v svoji najbližji bližini tako zanemarjanje in protivostavne nedostanke. Tu je potreba korenite remedure. Namesto da je klical znani liberalni kandidat dr. Kukovec ob shodu zbranim Studencanom: „Več nemščine“ bil bil moral po vsem trgu agitirati in klicati: „Več več slovenščine! Več-več luči!“ Mariborski izletnik.

Napad na tukajšnji magistrat. Pred kratkim smo poročali o napadu delavca Jožefa Goriup na magistratno pisarno, ker ni dobil zaželjene denarne podpore. Za to junaštvo je dobil od okrožnega sodišča 15 mesecev strogega zapora.

Izpred sodišča. Blaž in Franc Emeršič, posestniška sina iz Gradiške, župnije Sv. Barbara v Halozah sta bila obdolžena napada z noži na posestnika Francu Cafuta. Dobil sta pred okrožnim sodiščem Blaž 10 in Franc 6 mesecev težkega zapora — 33 letna Antonija Jurjec iz Brega pri Celju, sedaj dekla v Mariboru, je bila obdolžena, da je 24. decembra m. l. vzela iz stanovanja Jvana Marčič, zlato uro v vrednosti 96 kron in nekaj perila. Dobil je zato 6 mesecev težkega zapora. — Zima je tukaj in potrebna je topla zimska obleka in obnavalo. Do tega prepričanja je prišel 22 letni delavec Franc Weingerl, že osemkrat pred kaznovan. Antonu Pohč na Ranci je ukradel nove čevlje, pri Francu Stravs zimsko suknjo in pri Antoniji Zelénka zopet ene čevlje. Za priboljšek je vzal pri zadnji seboj tudi uro z verižico. Za vse to je dobil 6 mesecev težkega zapora.

Celjske novice.

Feldpatra ima Narodna stranka, in sicer dva. Enega blizu Celja; drugega pa nekje drugje. Tako je rekel pred kratkim neki odbornik Narodne stranke. Tedaj še vendar Narodna stranka ni tako protiduhovniška, kakor ji nekateri očitajo.

Toplo hrano dobivajo opoldne med zimskim časom otroci nemških šol v nemški dekliški šoli, otroci slovenskih šol pa v zavodu šolskih sester. Nemške dečke vodita po ulici, ko gredo h kosilu, vedno dva učitelja, slovenske dečke pa spremlja po ulici z debelo gorjačo v roki, šolski sluga. Seveda se otroci

šolskemu slugi nočejo pokoriti, in zato med potom vpijejo in razsajajo, da je joj. G. Armin Gradišnik, ali bi Vi ne hoteli ukreniti, da bi tudi slovenske otroke peljal h kosilu vsaj eden gg. učitelj, da bi se otroci vsaj na ulici dostojno obnašali? Gotovo boste to storili, ako vam te kaj na srecu ugled šole, katere vodja ste.

Šolski otroci — cerkveni tatje. Na deški okoliški šoli se množijo slučajji, da se otroci, namesto da bi obiskovali šolo, potepajo okrog in krajejo, ne da bi se kdo zmenil za to. Pretečeni tečen je cerkvenik Marijine cerkve zaloti, nekega dečka te šole ravno v trenutku, ko je hotel izprazniti cerkveno pušico. — Ako bi nekateri gospodje, ki „delujejo“ na tej šoli, bili tako vneti za dobro vzgojo otrok, kakor so za druge nepotrebne reči, potem bi bilo gotovo boljše.

Nagla smrt. Umrla je v torek, od mrtvouda zadeta, Alojzija Snek, soproga jetniškega paznika. V nedeljo je bila še vesela in zdrava na plesu v nemški hiši.

Okoliška občina je naročena na „Nar. Dnevnik.“ Čudno se nam zdi to, da podpira občina, v kateri imajo večino katoliško-misleči možje, ta brezverski list. Izmed naših listov ima občina naročenega samo „Slovenskega Gospodarja.“ Torej 25 K da naša okoliška občina za brezverski, in samo 4 K za katoliški tisk. Sploh opažamo, da veje v našem občinskem odboru, čeravno imajo katoliški možje večino, precej liberalen duh. Lani sta dobili obe liberalni društvi na Bregu in v Gaberjih od občine podporo, katoliško izobraževalno društvo pa nobene. — Ali je morda temu vzrok veliko prijateljstvo, ki baje vlada med našim tajnikom, gospodom Percem, in pa med dr. Božičem?

Ptujske novice.

Duhovniške vesti. Dne 7. januarja je nenadoma umrl vlč. gospod Franc Valenko, župnik na Polenškaku pri Ptuj, zadela ga je ob ½5. uri popoldne kap, ob ½6. uri je bil že mrtev. Raniki je bil rojen dne 11. avgusta 1864 pri Sv. Mariji niže Ptuja, in je služboval kot kaplan v Rajhenburgu in pri Sv. Tomažu, odkoder je prišel za župnika v Polenšak. Njegovega pogreba se je udeležilo 28 sobratov od blizu in daleč in nešteta množica ljudstva. Pogreb je vodil mil. gospod prošt in dekan J. Fleck, slovo mu je govoril njegov sosed in bivši župnik gospod dekan /Caf. sveto mašo zaždušnico pa je opravil sosed in prijatelj gospod duh. svet. in župnik Sinč. Združeni domači in tuji pevci so mu zapeli dve žalostinki. N. v m. p. l.

Predstava. V nedeljo dne 9. januarja so diletantje iz Rogoznice pri Ptuj priredili gledališko predstavo v ptujski Citalnici. Igrala se je igra „Moč uniforme.“ Čisti dobiček je bil namenjen novi rogozniški godbi.

Smrt. Dne 10. januarja je umrl v Ptuj trgovec Viktor Schulink, ustanovitelj ptujskega glasbenega društva. Pred leti je odpašel radi nesrečnih družinskih razmer; na smrtni postelji je večkrat obupno klical po gospodu proštu in mestnem župniku. Zakaj pa domači niso poklicali katoliškega duhovnika, o tem naj sodi vsevedni Bog. Pogreb je bil v sredo.

Krasne razmere. Neki tukajšnji policaj je pri aretaciji nekega kmečkega fanta nastopal tako brutalno, da ga je telesno težko poškodoval in se bo moral vsled tega pri kazenskem sodišču zagovarjati. — Prav po ptujsko!

Politično društvo „Pezor“ je imelo občni zbor dne 12. januarja v Narodnem domu v Ptuj.

Protestni shod zoper davek na pivo sklicujejo ptujski socialni demokratje na nedeljo dne 16. t. m. Govoril bo soc. dem. poslanec Albert Horvatek.

Drugi kraji.

Hoče. Nesreča se je pripetila 35letnemu Francetu Pulko, tovarniškemu delavcu v Hoči. Prišel je preblizu stroja, kateri ga je zgrabil za levo nogo in ga do kosti ranil. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

Sv. Lovrenc pri Mariboru. Na sv. Treh kraljev dan sta napadla Anton Veržočnik in Avguštin Kogelnik 60letnega krojača Janeza Namestnik v Sv. Lovrencu brez vsakega vzroka in ga tako pretepla, da sta mu levo roko zlomila.

Slov. Bistrica. Ta je lepa. V trafiki Jagodič v Slov. Bistrici nimajo nobenih slovenskih tiskovin. Neki gospod je zahteval dvojezične nakaznice in dopisnice. Stara gospa Woprada mu da samo nemške nakaznice. Gospod prosi za dvojezične. Starka pa mu vsa razvneta zabrusi v obraz, seve v lepi bistriški nemščini: „Nate nakaznice (namreč nemške), lahko pišete v vsakem jeziku, v kitajskem ali ciganskem ali v katerem hočete.“ Kaj ne, to je olikana Nemka? Gospod je nemške nakaznice dal nazaj, ter opomnil, da je trafikaninja na slovenski zemlji dolžna imeti tudi slovenske tiskovine. Starka pa mu je izrgala iz rok še dopisnice, ki jih je gospod mislil vzeti, ker so te brez vsakega napisu, ter je kričala nad njim: Kupite vse tam, kjer slovenske (windische) tiskovine dobite, jaz pa lahko imam, kar jaz hočem! Dotični gospod je nato mirno trafiko zapustil, s trdnim sklepom, da praga te zagrizene Jagodičeve trafike nikdar več ne prestopi. Proti stari Wopradi pa se je vložila pritožba.

Novacerkev. V nedeljo 2. t. m. so našli Jožeta Jamnišek mrtvega v Vrbi. Doma je bil v Čreskovi. Zvečer v

tami se je vračal iz Lemberga, med potjo pa je tako nesrečno padel, da je, kakor je komisija spoznala, bil v kratkem času mrtev. — 3. januarja je zopet bila nesreča v naši okolici. Mladenič Martin Platovšek je hodil na fužino zemljo odkopavat. Nesreča pa je hotela, da ga je pri tem zasul plaz zemlje do vratu. Močno poškodovanega so odkopali in prepeljali v celjsko bolnišnico. — Hrašenovemu Andreju, ki je pred kratkim prišel pod voz in so ga morali radi težkih poškodb v celjski bolnišnici operirati, se zdravje obrača na bolje, ker mu je kolo črez trebuh izteklo. Peljal se je s tremi drugimi iz Vitanja. Pri Senogaskem mlincu se pa konji nankrat splašijo in vsi padejo z voza. Drugi so dobili le lahke telesne poškodbe, Andrej pa je prišel pod voz.

Novacerkev. V naši župniji je več takih ki dobivajo letnih 20 kron penzije, radi večletne službe pri enem gospodarju. To častno podpore bo dobivala z letošnjim letom Katarina Selčan, ki s uzi pri enem kmetu že nad deset let.

Slov. Bistrica. V sredo dne 12. t. m. zvečer je došel odlok iz Maribora, da pride mestna občina Slov. Bistrica pod sekvester, ker ni hotela prispevati določene svote krajnemu šolskemu svetu okoliške slovenske šole. Po odloku šolskega sveta mora namreč tudi mesto prispevati, ako pohaja v okoliško šolo več kot 40 otrok. Lansko leto pa jih je hodilo 45 iz mesta v okoliško šolo. Okoli 120 K so hoteli farizejsko pravični posilinemci pogoltniti v svoje — frankfurtarsko žrelo, katere pa bode sedaj po naročilu okrajnega glavarstva davkarija sekvestrirala mestni občini in izplačala tačasnemu predsedniku krajnega šolskega sveta! To je seveda hud tobak! Tako so zbegani naši vsenemški junaki, da se skoraj smilijo človeku.

Slov. Bistrica. Naš mestni šolski svet je hotel pritegniti okoliške občine, da bi prispevale za njegovo zadolženo nemško šolo. In kako so jo iztuhtali naši gospodje? Hoteli so nastaviti učiteljico ženskih ročnih del, katero naj bi vzdrževala vse okoliške občine. Toda vsaj v tem so bili naši kmečki, četudi z malimi izjemami nemškutarski odborniki edini, ter so odklonili tokrat to edino prijazno vabilo. Drugekrati naši mestni gospodje v svojih vabilih niso nič kaj ljubeznivi, v tem slučaju so se pa vabila kar cedila od same uljudnosti.

Pri tem slučaju se je zopet očitno pokazalo, kolike važnosti je, da naše ljudstvo pomeče z raznimi nemškutarskimi občinskimi zastopniki. Odbor gornjebistriške občine je namreč sklenil sprejeti ponudbo mestnega šolskega sveta. S tem bi naložil mali, ubožni občini novo težko breme, in vse to samo radi ljubimkovanja z mestnimi nemškutarji.

Vuzemetinski shod Narodne stranke v nedeljo, dne 9. t. m. je bil pravcati poraz za njo. Po časnkih in pri cerkvi je bil shod naznanjen za 2. uro popoldne. Ob tem času pa je bilo komaj 10 oseb v gostilniških prostorih, v zborovalni dvorani še ne žive duše. Zborovanje se je začelo šele ob 3¼. Sklican je bil shod za ves ormoški okraj. A nismo videli nikogar od Svetinj, ne Lovrenca in ne kletarskega nadzornika; ormoške vinogradnike je zastopal hardečki Baumann (posilinemci in Narodna stranka v objemu!); nikogar ni bilo od Sv. Tomaža, od Velike Nedelje in Sv. Lenarta. Mamjalo seveda ni domače učiteljstvo, kajpa da sami fini poznavalci vinogradniških razmer. Tu videli smo zopet krasne obraze znanih bolfenskih kričavev, zabavnikov itd. A vseh z zvezarji vred ni bilo čez 60.

Ni nismo znali, kdo je sklicatelj shoda in kdo predsednik. Kot takega se je g. Šinko iz Središča kar sam postavil. Zabavniki in tovariši, zakaj pa zdaj nikdo od vas ni zahteval, da se naj voli predsednik, ko pa na klerikalnih shodih ravno zategadelj tako kričite! Pač krasno znate zborovati.

Glavni govornik, dr. Božič in Celja, je svoj govor začel z duhovitim vzklikom: „Cenjeni zborovalci! Tukaj je tako prazno!“ Da, da, prazno je bilo v dvorani, praznota pa je bila tudi v govoru! Govoril je najprej proti novemu vinskemu davku. Torej že drugikrat od iste stranke in na istem mestu. Liberalcem očitno že zmanjkuje snovi. O aneksiji Bosne je izjavil: „saj je za nas vseeno, v kakšni zvezi smo z Bosno.“ Vrl Avstrijec, imeniten Slovan ter vođa Narodne stranke!

Glavni namen shoda je bila pa agitacija za celjsko vinsko zadrugo. Govoril je o potrebi organizacije vinogradnikov. Vse prav, samo da bi g. doktor ne bil rekel, da se bo z organizacijo doseglo, „da se ga bo (vina) dalo prodati več, kakor ga prideltamo.“ Za to kunšt bo doktor Božič moral že dobiti patent. Kako je urejena njegova celjska zadruga, o tem sploh ni govoril; obetal je le velike dobrote, ki jih bo nudila zadruga članom. Izjavil je celo: „Notranjega ustroja ne bom pojasnjeval, ker to ne spada v javnost.“ Lepo! Predno kdo vstopi v kako društvo, hoče in mora poznati glavne poteze njegovega notranjega ustroja, da vidi, ali je društvo po svojem ustroju sposobno doseči svoj namen. Če se v kakem društvu dela s skrivnostmi, tedaj pač zanima to poedince, nikdar pa ne more imeti zaupanja do njega masa ljudstva. Ali je morda ustroj vaše zadruge tako zanič, da si ga ne upaš spravljati v javnost?

Po dr. Božičevem govoru je predsednik vprašal: Ali ima kdo kaj pripomniti? Velika tišina. Drugače tako glasni liberalci niso zmogli besede. Vpraša drugič. Zopet skrivnostni molk! Šele čez dolgo se o-

Pridobivajte nove naročnike!

glasi stari Zabavnik, ki mu je Baumann pri dohodu dejal: „Midva si lahko roke podava“ (štimal), ter vpraša samo, koliko je treba vplačati deleža in kdaj se lahko pristopi. Življenje, pa precej burno, je spravljal med zborovalce šele kaplan Štuhec s svojimi opazkami. Rekel je, da ne more biti za celjsko zadrugo, ker imamo tako že doma, namreč ormoško kletarsko društvo, ki ga je treba oživiti; zlasti pa ne more zaupati celjski zadrugi, ker je govornik dejal, da njen notranji stroj ne spada v javnost. Nepopisen vrišč! Liberalni veleumi so nato odgovarjali s smehom in s klici „vun ž njim!“ Pristni liberalni protidokazi, ki smo jih že vajeni. G. kaplan je nato še vprašal: „Kdo je ustanovil celjsko vinarsko zadrugo? Ali ne Narodna stranka? (Nihče ne ugovarja). Če je pa ta stranka samo pri svojih časnikih imela 45.000 kron primanjkljaja, kako bo mogla vzdrževati vinsko zadrugo, za katero potrebuje najmanj 50.000 kron kapitala? To jih je pa prišlo. Dr. Božič je skočil pokonci, kakor bi ga s šilom. Izustil je nekaj o obrekovanju, priporočal blaznico itd.

Kaplanu končno niso hoteli dati več besede, in rešena je bila domovina, celjska zadruga. Žal samo, da se ni za zadrugo nihče več zanimal, niti sklicatelj sami ne. Sklenili so resolucijo proti novemu vinskemu zakonu, o zadrugi pa ni nihče izpregovoril več besede. Shod se je zaključil, ne da bi bil pristopil en ud. Kako so pozneje „zadrugno“ sedeli pri Štamparjevih mizah in reševali zadrugo, ne vemo! — G. dr. Božič! Rekli ste v svojem govoru: „Intelligentno ljudstvo prebiva tod!“ Da, gospodine, tako inteligentno, razumno je naše ljudstvo, da se za Narodno stranko prav malo briga. Svetujemo Vam torej, da Miklavževčarje pustite odslej iz misli. Vprašamo Vas le še, kako more Narodna stranka zborovati v gostilni, koje lastniku so listi očitali, da je Südmarkovec, a on še tega ni preključil?!

Trbovlje. V nedeljo, dne 16. t. m. se vrši v prostorih bralnega društva predavanje o Judih. Začetek ob 3. uri popoldne. Povabljeni ste vsi somišljeniki.

Smarje pri Jelšah. Socialni tečaj se vrši dne 24. in 25. januarja v Smarju pri Jelšah za šmarški in rogaški okraj. Opozarjamo že sedaj vse moše in mladeniče imenovanih okrajev, da že sedaj delajo za obilno udeležbo. Nadaljne podatke in vspeled objavimo prihodnji teden.

Gornja sv. Kungota. Kakor poročajo listi, se je tukaj ustanovila podružnica Südmarke za Svečino in Gornjo sv. Kungoto.

Haloze. Častnim občanom so izvolile vse občine novocerkevške fare č. g. župnika P. Norberta Povodna.

Tobak bomo sadili. Finančno ministrstvo je dovolilo, da se sme v kmetijskih šolah v Grottenhofu in Mariboru saditi tobak za poskušnjo. Ako se bo do ti poskusi dobro obnesli, bo dovoljeno tudi na Stajerskem saditi tobak.

Braslovče. Ko sta poslanec Roblek in dr. Kukovec priredila tukaj protestni shod zaradi postopanja naših poslancev, pač nista hotela povedati, da bomo k deželnemu dolgu na en način morali le tudi mi prispevati, ampak dejal je dr. Kukovec, da ga naj, ker so ga nemški poslanci sami naredili, tudi sami Nemci brez Slovencev plačajo. Na vprašanje, ali smo mi davkoplačevalci potem prosti, če slovenski poslanci pri deželnem proračunu odločijo udeležbo, je dejal, da ne zna toliko čarati, da ni čarovnik. Spoznali smo kmalu, kaj je glavni namen temu protestu; če bi bilo g. Robleku kaj za braslovčke hmeljarje, bi bil to lahko že pokazal drugikrat. Spominjamo se le na neko sejo, ko je le žalski hmelj tako zelo naprej tiščal, četudi je razstava potem pokazala, da imamo Braslovčani tak, če ne boljši hmelj. Gospodje, pravega, pozitivnega dela želimo od vas, potem pa pridite in nam povejte, da ste res kaj za nas storili, in mi vam bomo hvaležni. Ne prihajajte pa k nam edino z namenom, da bi hujskali proti kmečki stranki. V tej stvari vam že naprej povemo, da vam ne verujemo, ker zaupamo svojim kmečkim poslancom.

Velika Nedelja. Neki Anton Stojis, pristojen v Krško na Kranjskem, po poklicu pek, je na več krajih razpečeval 5-kronske falzifikate. Ze 24. decembra l. l. je pri več mariborskih trgovcih, med drugimi tudi pri Kaučiču na glavnem trgu, plačal z ponarejenim denarjem. Pred kratkim je prišel v gostilno Horvat v Četkoveh, kjer je kupil dve smodki in jih plačal z 5 K denarjem. Horvat je denar dobro ogledal ter spoznal, da je ponarejen. Dal je to žandarmeriji v Veliki Nedelji na znanje, ki je Stojis v Trgovišču prijela ter ga oddala okrajni sodnji v Ormožu.

Marenberg. 17letna dukla Marija Dietinger iz Spodnjega Dravograda je posestniku Blažu Poglovniku v Marenbergu ukradla iz kovčka 30 K. Izročili so jo okrajni sodnji v Mariboru.

Iz žalske okolice. Gotovo se šudite, gospod urednik, da še v našem modernem času živi kak puščavnik. Pa jaz sem še ostal od nekdanjih časov, — moje kolege je pa morda že pobrala bela tetka s koso, vsaj ne oglasi se nobeden več. Ali pa so se jim brlogi podrli vsled liberalnega trušča. Moj brlog pa še vendar stoji. Postavil sem si ga pa tudi na varno, blizu Hausenbichlerjeve kočje, iz spoštovanja do tega vrlega žalskega staroste, ki je povzdignil trg Zalec in mu pridobil ugled. Tudi jaz se veselim tega napredka, zato takole ob toplih dneh rad zlezem iz brloga in pokukam na svoj stari rešpet-

lin, ki sem si ga kupil za denarce, ki sem jih dobil od gospoda Hausenbichlerja za prvi hmelj, katerega sem pridelal na svoji gredici pred brlogom. Posebno rad ga obračam proti Zalecu, da vidim, kako kaj napreduje. Tako sem kukal na svoj instrument nekega dne v adventu, pa zapazim cele trame ljudi, ki so hodili v cerkev. Kaj neki je to, si mislim odložim kukalo. Sv. Miklavž je že minil, Božič pa se ni. In da v Zalecu v delavnik ljudje tako v cerkev hodijo, mora biti že nekaj posebnega. Ali je morda gospod državni poslanec Roblek kaj imenitnega na Dunaju izposloval, in gredo ljudje v cerkev, katero je večidel on postavil, da mu izprosijo dolgoletno poslanstvo? Najboljše je, da grem pogledat. Hitro skočim v bilog, oblečem boljšo sukno, da me ne to sram pred žalskimi liberalci, pa hajd v Zalec. Ko vstopim v cerkev, je bila ravno pridiga, ljudi pa natlačeno polno. Takoj sem vedel, da je misijon. Pridigo sem pazljivo poslušal, že dolgo nisem slišal tako lepo pridigovati. Ostal sem do konca misijona v Zalecu. Po sklepu se vrnem domov v svoj brlog. Po potu se mi pridruži star znanec iz Griž. Kaj, ti puščavnik tudi tu, me ogovori? Kaj pa, mu odgovorim, in ti, kako si ti kaj dopade pridiga gospodov jezuitov? Izvrstno, to so učeni mošje, zato se jih liberalni svobodomiselci močno boje, ker jih povsod razkrinkajo. Zdaj bodo morali liberalci molčati. Jaz pravim na to: Veš, Tona, kaj ti povem: puščavniki imajo tudi preroški talent, zato ti rečem: Ugovarjati ne morejo, ker so jim povedali resnico, bodo pa rabili nasilstvo. Saj so že moj rajni oče rekli, ako stopiš psu na rep, zacvili. Če komu poveš resnico, pa se ne misli poboljšati, — te udari. Kar so pa gospodje pridigovali, je vse res. Prišla sva, na razpotje in se poslovila. Ko pridem pozno in utrujen domov, ležem takoj spat. Crez nekaj časa se zbudim, ne vem, koliko je bila ura, nimam namreč druge kot želodec, ki mi začne še le zjutraj čas kazati. Zdi se mi, da slišim neki krik. Brž stopim iz brloga. Napijem ušesa, in res slišim divje nerazložne glasove, ki so podobni vsem drugim prejšnjim. Boječ se, da so prišli divji zamorci iz Afrike nad misijonarje v Zalec, grem v brlog in vrata zadalam, da še nad mene kateri ne pride, ker sem bil na misijonu. Očesa pa nisem zatislil do jutra.

Drugi dan pride jezična Maruša, ki jajce skuplja in jih v Zalec nosi, in mi pove, da so liberalci demonstrirali proti misijonarjem, ker so ti iz Ljubljane prišli, ko imajo v Zalecu svoje, ki so dali Boga v pokoj, greh ubili in sedaj po shodih oznanjujejo svobodno misel. Kdor jih pa ne uboga — ga s pasjim bičem. Zato bi bili morali gospodi misijonarji te v mladosti stare svobodomiselce vprašati, kaj naj govorijo v cerkvi, ker ti so v svoji naprednosti iztuhali, da sveta ni Bog vstvaril, ampak se je enkrat čez noč sam od sebe napravil bolje kakor hmelj v Savinjski dolini. Potem pa nisem več izvedel o tem punktu. Oni dan jo pa primaha neki fant proti mojemu brlogu z „Narodnim Listom“ v roki. Kaj je novega, ga vprašam. Misijon v Zalecu, Caj, poba, tak me pa ne boš! Ta list pa ne oznanjuje misijonov. Saj ne, mi odgovori, to je resolucija občinskega odbora proti misijonu. Pokaže mi list, in jaz čitam, da je občinski odbor trga Zalec sklenil resolucijo proti govorom gospodov misijonarjev enoglasno, tudi s klerikalnimi glasovi. Namazane citre! Skoraj meni se je kesalo, da sem klerikalec, sedaj sem pa ponosen, ker vem, da liberalci še sami sebi ne verjamejo toliko kot klerikalci. Sedaj me še firbec žene, kateri so tisti klerikalci. Narodni strankarji, ki klerikalce radi kjer le morejo osramotijo, bi vendar bili še te klerikalce imenovali. Navsezadnje so klerikalci le še dobri, če hočete kaj dokazati, da je prav. Ko so bile demonstracije, ni bilo nobenega občinskega organa, ki bi bil lahko demonstracije preprečil. Kdo pa je voditelj demonstrantov, čivkajo že vrabei na strehi. Za danes bodem končal, gospod urednik. Prihodnjič, ako zapazim zopet kaj na svoja kukala, vam že sporočim. Zdravil — Puščavnik iz Mrzlice.

Razpis župnije. Župnija sv. Marija na Polensaku, ki je pod patronatom štajerskega verskega zaklada, je razpisana do 21. februarja.

Vitanje. O vitanjski stari posejilnici se je marsikaj zvedlo iz dopisov Slov. Gospodarja. Novi kmečki posejilnici pa želim mnogo uspehov. Opazovalec.

Zidanost. Od več strani se slišijo pritožbe čez pošto upravo, ker pošilja v Zidanost slovensčine popolnoma nezmožne poštnice.

Stoprce. V župniji Stoprce razsaja škrlatica. Zaradi tega je šola zaprta. Povodom Antonovega prošenja se bode v Stoprcih obhajala tridnevna. Vodil jo bode č. g. o. kapucin iz Celja. Vsak dan bodeta dva govora.

Rajhenburg. Društvo za tujski promet v Rajhenburgu se najtopleje zahvaljuje vsem, ki so količkaj pripomogli k tako sijajnemu uspehu planinskega plesa „Zegnanje na Kumu“. Posebno izreka zahvalo strokovnemu učitelju g. Humeku v Krškem, ki je tako krasno naslikal na platno Kum. Vsakdo, ki se je udeležil veselice, se bode spominjal tega krasnega večera!

Vedno lepši.

Sedaj so začeli že v popolnoma slovenskih krajih nemški uradniki prodajati svoje zagrizenosti. 13. t. m. zvečer se je hotel odpeljati neki gospod iz La-

škega trga v Maribor. Na postaji zahteva listek po slovensko. Najprvo ga službujoči uradnik debelo gleda, ko pa gospod ponovi svojo zahtevo, se mu odreže, da ne razume slovenski. Neki kmečki fant, ki je bil ravno poleg in ni razumei položaja, je prišel uradniku na pomoč in mu je povedal, da zahteva gospod vozni listek do Maribora. Nato pa uradnik: „Wenn er in Marburg z'haus ist, muß er schon tajč kennen.“ Gospod ga pa zavrne nemški: „Kako veste, da sem v Mariboru doma.“ Sedaj pa uradnik vzkipi iz zakliče: „Das ist eine Provokation, er kann ja gut tajč.“ Tako daleč smo tedaj prišli. Ne le v Celovcu, ampak že v sredini slovenske zemlje se ne bomo smeli posluževati svojega rodne jezika. Naša materinščina je po mnenju gotovih krogov v popolnoma slovenskem ozemlju, kjer je tu pa tam naseljenih nekoliko nemških privandrancev, provokacija. To je vendar že vrhunec. Povejmo enkrat odločno ti gospodi, da hočemo biti na svoji zemlji sami gospodarji!

Koroško.

Velika nesreča v Rablju. Čudni slučaji so bili pri nesreči v Rablju. Tragična je posebno smrt gospoda zdravnika. Vsa obitelj je bila prej na obisku, a vsakega je vlekle domov, jednega glad, drugega nekaj posebnega, niti pet minut niso bili še skupaj doma, ko se je prigodila nesreča. Otrok, deček Jaroslav, ne deklica, je privlekel k sebi očeta — do duri mu pride nasproti — ga objame — stisne k sebi — in v tem trenutku zagrmi in oba padeta v grozni predpad!

Kako globoko so padli, se ne more niti približno dognati. 150 m globoko so našli strešno opeko, in nekaj višje ščetko za snaženje črevljev. Prepada je grozen, noč in dan deluje električna črpalnica, a voda pada le za 12 cm na uro.

Komisija je ukrenila: delati se mora neumorno, mrlič morajo na dan, a naj stane tudi milijone! V svrhu tega se naroče tri električne žarnice vsaka za 1000 sveč svetloke. Danes ponoči se nastavi večja, to je prav velikanska črpalnica, o kateri pričakujejo, da odstrani vodo do jutri, in ta bo delala neprenehoma, dočim bodo delavci stoje v vodi kopali.

Da se ognejo večji nevarnosti, se mora porušiti nekaj bližnjih hiš, da postane površje tem večje in napreduje delo tem varneje. Kako dolgo se bo delalo — govori se celo o mesecih — se ne more določiti. Veliko sveta se mora vzdigniti, potem zopet vse poravnati. To je materijalna škoda, ki presega vse naše pojme. Pod zemljo je vse nevarno. Komisija je šla danes v Log, da si ogleda predore, ako niso v nevarnosti tudi cesarski rudniki, a nevarnosti niso našli. Pod porušenim svetom je vse tako rahlo, da se je bači pri vsakem strelu v bližini največje katastrofe za nekatera poslopja, a delali bodo gotovo previdneje! Da so vsi gospodje rudniški uradniki čisto zbegani, se pri tem položaju razume samobsebi.

Kranjsko.

Protialkoholno gibanje na Kranjskem. Društvo „Abstinent“ je poslalo poslancem S. L. S. spomenico, v kateri opozarja poslance na največje zlo Kranjske dežele — alkoholizem. Kranjska izda na leto za alkohol najmanj 33 milijonov kron, kar znaša trintridesetkrat toliko, kakor ves zemljiški davek Kranjske. Spomenica odobrava 10milijonsko posojilo, s katerim se hoče koristiti raznim važnim, melioracijskim in kulturnim namenom, zraven pa pripomni, da gre vsako leto čez 10 milijonov za alkohol iz dežele, od česar nima ne dežela ne deželani ničesar. Zato se društvo „Abstinent“ na podlagi številki obrača do poslancev „Slovenskega kluba“ s prošnjo, da posveti v deželnem zboru vse svoje moči, da kolikor mogoče odpo- more rak-rani kranjske dežele — alkoholizmu.

V spomenici se dalje zahteva omejitev gostiln in žganjetočev, dalje da noben krčmar ne sme biti župan in nobena občinska pisarna v gostilni. Preuredi se naj pouk na kmetijski šoli na Grmu; na deželi naj se pa zasnujejo domače mlekarne. V ljubljani naj se ustanovi deželno zdravilišče za alkoholike!

V bratskem objemu se nahajajo Kranjski liberalci in soc. demokrati. „Slov. Narod“ od 13. jan. agitira za soc.-dem. shod zoper novi ljubljanski občinski volilni red. Magistratna stranka se boji za svoje šarže, ker bo iste po novem volilnem redu izgubila, kar že davno zasluži; zato se veže z vsemi, katerim bo ta volilni red šel do živoga.

Skofovi zavodi v Št. Vidu nad Ljubljano so dobili pravico javnosti.

Primorsko.

Gorica. Kolobocija v kmečki stranki. Ker znamenito glasilo naše razdrapano kmečke ali agrarne stranke „Kmečki glas“ pri vas na Štajerskem gotovo ni preveč razširjen, hočem vam podati kratko, a žalostno sliko o stremljenjih, programu in načrtih naše famozne kmečke stranke. Nastala ni iz kake potrebe, ampak samo iz nezadovoljstva z vodstvom liberalne stranke. In res! Vsi mnogoštevilni nezadovoljneži te stranke so se je oklenili. Opazovali smo tisti čas tukaj pri nas kuriozitetu, da je bil liberallec občanem v načelstvu liberalne in agrarne stranke. To duševno sorodstvo se je jasno pokazalo tudi pri predlanskih deželnozborskih volitvah. A sedaj je pričel propad.

Na eni strani se je čutil Andrej Gaberšček, voditelj liberalcev, tudi za voditelja agrarcev, in je delal z onimi poslanci, ki so pripadali kmečki stranki, tako, kakor sultan s svojimi dvorjani. Na drugi strani so pa spoznali oni naši mlačni prištaši, ki so v prvem trenutku, opojeni od rešilnih in zvonečih fraz agrarnih agitatorjev, prestopili v njihov tabor, da so le privešek liberalne stranke in so ji obrnili hrbet. Lanske deželnozborske volitve so se zato vršile v znamenju propada kmečke stranke. Vsi oni, ki so pristni liberalci, so očitno nastopali za kandidata narodno-napredne stranke in pri agrarcih je ostalo le nekaj zapeljanih revežev, ki jim silno vgraja parola „kmet naj voli kmeta“ in pa nekaj takih, ki se nočejo sprijazniti z liberalno stranko, drugam pa ne spadajo.

Radi izida volitev je nastal meč prej tako tesno združenima strankama prepir, ki ju je sledila popolna ločitev. Pri nadomestnih volitvah 19. dec. l. l. so nastopale že ločeno 4 stranke. Iz rezultata se jasno vidi, kako mizerno je propadla stranka, ki se je ob nekem času bahala, da ima, že vse goriško ljudstvo za sabo. Maček pri agrarcih je bil zato hud in izgubili so popolnoma vsako ravnotežje. Da boste videli, kako nastopajo slepo tja v en dan brez trdnega temelja, brez jasnega programa in brez pravega cilja, vam doslovno navedem odlomek iz uvodnika letošnje prve številke:

„Od treh strank, ki so v deželi poleg naše kmečke, nam je najbolj prijazna delavska (socialno dem.) stranka. Med tem ko nas časopisje narodno-napredne in slovenske ljudske stranke napada na najnedostojnejše načine, stoji nam delavska (!) s svojim glasilom na strani. Obsojala nas je le tedaj, ko smo se mešali z drugimi gosposkimi strankami.“

In potem pravi dalje, da ako bi bilo treba delati kompromise s kako stranko, bi bilo edino pravilno napraviti jih s socialnimi demokrati.

Vem, da ste navajeni čitati v vaših liberalnih listih velike nezmislivosti, ali takih kolobocij pa sigurno niso zmožni drugod kot naši agrarci. Ne le, da je strogo stanovska kmečka stranka posebno pri nas, ko je toliko malih posestnikov, ki so napol kmetje, napol pa delavci, obrtniki in trgovci, nezmisliva, priporoča še ta stranka kompromise z socialno demokracijo, ki po svojem programu hoče uničiti kmeta, ki ji je na potu do svojega cilja iz verskih in narodnih, ozirov in ne pripoznava niti osebne lastnine.

Velika je bila tvoja neumnost, španski Don Kišot, ko si se boril z mlino na veter, a še večja je naših liberalnih zarukancev. A to klativiteštvo ni le brezmiselno, ampak tudi škofljivo, ker pripravlja pot brezverski in breznarodni socialni demokraciji. A tolažimo se, kmalu bodo lahko rekli agrarci: „Fuimus.“ (Bili smo, zdaj pa nas ni več.)

Goričan.

Dobro se je odrezal. Ko se je lovec Andrej Goljevšek iz Gorice vračal domov v Anhovo, se mu je na državnem koločvoru pridružil neki zagrizeni liberalcec ter ga začel zbaľati: „No, Andrej, ali ne seš medveda v košu?“ Andrej pa ni dolgo premišljal, ampak hladnokrvno ga je zavrnil: „O, ne mečveda, ampak propadli gnili liberalizem nesem v Sočo, da ne bo de smrdelo po njem po deželi, ker ga je pri volitvah kap zadela!“ Na ta mirni odgovor se je liberalcec potuhnil in izgubil kakor kafra med ljudi, da bi ne izvedel še kaj več.

Velike povodnji na Goriškem Listi poročajo, da je Soča hu to narastala in da nameravajo vsled tega zapreti most pri Zagradu.

Narodno-obrambno delo.

Südmarka in njeni končni cilji. Kar smo že od nekdaj trdili, ne da bi se bali, da bi koga po krivem sumničili, se je izkazalo kot resnično, da je namreč Südmarka vsenemška organizacija, ki ne služi toliko obrambnim namenom, kakor razširjanju schönerrijanskega radikalizma in losvonromski agitaciji.

Opozarjali smo večkrat na to tudi nemške krščanske socialce, ki pa niso hoteli verjeti, ker so menili, da sodba, ki prihaja iz vrst drugega naroda, ni v tej zadevi nepristranska. Nekoliko so sicer postali pozorni, ker je Südmarka v slovenske kraje naseljevala same protestantovske Svabe, toda do odločnega koraka se niso mogli povspeti, dokler jih niso nemškoradikalni zagrizenci iztisnili iz društva ven. In ko so stali pred pragom, so šele spoznali, v kakó društvo so tiščali.

Odrpala se je njihovim očem vsa perfidija, s katero so nastopali nekateri vodilni možje, izrabljajoč narodnost za svojo strankarsko politiko in za razširjevanje in pospeševanje agitacije za odpad od katoliške cerkve.

Nemški krščanski socialci so izvršili le svojo narodno in krščansko dolžnost, če so prave namene Südmärke razkrinkali pred vsem svetom. V to svrhu so proti koncem preteklega leta v Gradcu izdali posebno knjižico, v kateri brezobzirno sicer, toda popolnoma stvarno opisujejo, kaj je pravzaprav končni namen Südmärke, in kako se je izvršil tisti razvoj, ki jo je docela preustrojil v vsenemško, losvonromskemu gibanju služeče društvo.

Knjižica s tudi natanko peča s šentiljskim naseljevanjem, kje vodi poseben osek, sestavljen iz samih odpadnikov od katoliške cerkve, njim na čelu nemški zagrizenec in verski odpadnik Karl FraiB. Ta odbor za naseljevanje je jedro cele Südmärke, torej je to jedro — losvonromovsko.

Da se ne bi moglo to v smislu Losvonroma se vršee naselniško delovanje v prihodnje od nepoklicanih Südmärkinih članov kontrolirati, so si ustanovili posebno banko — losvonromovsko banko, koje namen je izražen v 1. par. pravil: „Društvo ima namen ohraniti in pospeševati obrtniški stan in gospodarstvo nemško-protestantovskega kmečkega stanu v avstrijskih alpskih deželah s podeljevanjem cenega kredita.“ Predsednikov namestnik je zopet znani verski odpadnik FraiB, tajnik je odpadnik dr. Jäger, odbornik je odpadnik dr. Strohschneider, vsi trije člani glavnega vodstva Südmärke. Südmarka bo torej skrbela, da bo ta banka imela dovolj sredstev za svoje protikatoliške namene.

Ko je izšla ta Warnefriedova knjižnica, so glavni voditelji Südmärke kar zaječali, kakor če komu kdo stopi na kurja očesa. Vložili so celo tožbo proti izdajatelju.

Z veseljem zaznamujemo dejstvo, da je tudi poštena nemška javnost spoznala to, kar smo mi vedno naglašali, da je nemška narodna obramba za Südmarko samo krinka, da pa je njeni pravi namen: krivično in nasilno zatiranje slovenske narodnosti in razširjanje losvonromske agitacije v južnih deželah naše monarhije.

FraiB, ki je eden izmed glavnih mogotcev Südmärke in duša njenega naselniškega delovanja, je vodja nemške agitacije za občinske volitve v St. Ilju. Protestantovski naseljenci ne smejo pozabiti, čemu jim je Südmarka pripravila dom, in zato biva FraiB med njimi. Ob nem pa hoče s temi volitvami nemški javnosti dokazati, da njegova ideja o naseljevanju ni zagrešena, kakor so trdili znani kritiki. Uspeh pri teh volitvah naj pokaže, da je naseljevanje res zaslužilo tiste stotisoče, ki jih je Südmarka žrtvovala. Kaj pa, ko bi Slovenci in vsi pošteni katoličani onemogočili ta uspeh?

Somišljeniki, ne pozabite na narodno obrambno delo! Podčujte narod o veliki važnosti tega dela. Izgojajte v njem požrtvovalne nabiralce in nabiralke prispevkov. Prispevajte, vsak po zmognosti! Naše narodno obrambno društvo bo kmalu ustanovljeno. Priskrbimo mu že naprej potrebna sredstva.

Sklad za obmejne Slovence. Darovali so po 20 K: Mohorjani v Sostrem pri Ljubljani, 39 K 94 v; Mohorjani Sodražici, 25 K; Franc Sisko, kaplan, za „Dekliško zvezo“ v Šmarju pri Jelšah, Štajersko; Mohorjani v Žaleu, 25 K; Mohorjani v Šmibelju nad Pliberkom, Koroško; Pisarna dr. V. Pegana znesek 80 K, katere je plačal kot globo Kleindienst, trgovec v Mošnjah, ker je na njegovo prošnjo č. g. župnik Trpin odstopil od tožbe radi žaljenja časti; Mohorjani v Doliču; Mohorjani Selca nad Škofjo Loko; Bogoslovci v Mariboru; Mohorjani v Lučah pri Ljubnem, 25 K; Ivan Kepec, župnik Česnjice, pošta Šmartno v Tuhinjski dolini; Hrenoviški Mohorjani; Janez Langerhole, kaplan, Gorje pri Bledu; Janez Mervec, župnik, St. Rupert; Mohorjani Vodice, Gorenjsko; Neimenovan gospod 100 K; Mohorjani v St. Lovrencu pri Mariboru 20 K 40 vin.; Mohorjani idrijski; Mohorjani v Spodnji Idriji 23 K. Iz zavoda sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano so darovali: Luka Arh, profesor; Dr. Jožef Demšar, profesor; Vojteh Hybašek, profesor; Dr. Ivan Knific, profesor; Anton Koritnik, profesor; Jožef Kržišnik, profesor; Francišek Pengov, profesor; Dr. Anton Ratajec, profesor; Mohorjani v St. Vidu nad Ljubljano; Mohorjani v Mošnjah p. Radovljica; Mohorjani fare Marijinega Oznanjenja Ljubljana 46 K 30 h. Mohorjani na Bizeljskem; Vinko Majdič, Krauj, ob priliki nastopa novega roka 100 K. Mohorjani trnovski Ljubljana; Mohorjani Braslovče, Štajersko. Med tistimi, ki so darovali manjše svote smo našli te-le iz Štajerske: Mohorjani na Polzeli 8 K, Mohorjani na Teharjih 8 K, Mohorjani Sv. Peter pri Mariboru 12 K, Mohorjani v Podgorju 5 K, Mohorjani v Pamečah 9 K, Mohorjani v Središču 4 K. Zahvala dosedanjim in bodočim darovalcem.

Književnost in umetnost.

Vrtec. Prva številka 40. letnika priljubljene mladinskega časopisa je izšla. Vsebinska jej je: Stanke gre na romarsko pot. Iz knjige sirot. Kdaj? Zadnji savski brodar. Listje in Cvetje. Mladi zvezdoznanec. Priloga Angeljček ima vsebino: Vprašala je zvezdice. Dogodki iz svetniškega življenja. Sin modrejši kot oče. Senca in vrabec. V burji. Za mamico. Kako smo praznovali sveti večer. Na našem vrtu. Mali Tonček. Vrtec stane skupno z Angeljčkom K 5.20, Angeljček sam pa K 1.20. Ta priljubljeni časopis za mladino izhaja vsak mesec. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 78.

Mentor. 4. zvezek II. letnika, za leto 1909-10. Njegova vsebina je: Student naj bo, F. S. Finžgar Jesenski isti, prof. Fr. Pengov. Vrnitev, Božena silhueta, Ksaver Meško. Iz prijateljskega življenja, Josip Logar. V domovini junakov. Spomini s pota, J. Kogovšek. Navod za šahovo igro, Andrej Uršič. Drobiž. Mentor izhaja mesečno in stane za dijake 2 K, za druge naročnike pa 4 K na leto. Pri tako zanimivi in bogati vsebini pač zasluži, da posebno srednješolci pridno segajo po njem.

Razpis častnih nagrad Maticice Slovenske. Matica Slovenska razpisuje s tem: a) iz dr. Costove

ustanove častno nagrado 200 K za najboljši spis leposlovnega značaja iz katerekoli vsebine (obsegati mora vsaj 4 tiskane pole); rok temu natežnju poteče 30. maja 1910. b) Iz Jurčič-Tomšičeve ustanove dve častni nagradi a 200 K za najboljša leposlovna spisa o francoški dobi ali o ilirskih časih Stanka Vraza in Lj. Gaja (temu natečaju poteče rok dne 1. dec. 1910); obsegati mora vsak spis 4 pole. Ljubljana, 6. januarja 1910. Dr. Fr. Plešič, predsednik Maticice Slovenske.

Slovani prvotni narod Evrope. Naš rojak g. Martin Žankovič, c. in kr. major v Kromerizu, ki je za svoje spise od Nj. veličanstva prejel kolajno „signum laudis“ izdelal je zopet knjigo „Die Slaven, ein Urvolk Europas“. Tiskal jo je H. Slovak v Kromerizu, prodajo jo A. Piša v Brnu. Knjiga skuša dokazati, da so Slovani prvotni narod Evrope. Mnogoteri hvalijo to knjigo.

Lira, tamburaški instrumentalni list, bo začel izhajati v Ljubljani, in sicer bo izhajal vsaki 25. dan v mescu. „Lira“ bo prinašala samo efektne, v lahkem slogu sestavljene skladbe, uporabne za zabave, plese izlete itd. Vsebinska „Lira“ bodo koračnice, plesni in zabavni komadi, kupleti za en ali več glasov (katerim bo podstavljen tudi klavirski izveček) in ženski zbori s spremljevanjem tamburaškega zbora. Prva številka „Lira“ izide 25. januarja t. l. Naročnina za vso leto 10 K, za pol leta 5 K. Posamezne številke 1 K 20 vin. Naročila sprejema upravništvo „Lira“ v Ljubljani, Šodna ulica št. 4, II. nadstropje.

Razgled po svetu.

Napad na grofico Lonyayevo. Bivša avstrijska prestolonaslednica Štefanija, hči nedavno umrlega belgijskega kralja Leopolda, je dobila pred kratkim dopis, v katerem neznanec zahteva od nje 2000 K, sicer da požene njeno vilo v zrak. Neznanec se je podpisal „Anarhist“ in je zahteval, da se mu položi denar pod lipo v grajskem parku. Toda denarja ni dobil, grofica je pa pcvabila v park detektiva, ki je res nekega večera opazil pri lipi sumljivega, neznanega moža. Aretiral ga je in sodišče je v njem spoznalo monterja Štefana Pankracija. Obsojen je bil zaradi zločina izsiljevanja na tri mesece ječe.

Zima v Ameriki je prav huda. V zadnjem času so bili silni snežni zameti, pri katerih je v okolici New-Yorka poginilo 18 ljudi. Viharji so uničili tudi velik parnik; cela posadka, 12 mož, je poginila.

Celo uredništvo s staveci vred je bilo aretirano dve 4. januarja v Varšavi. Ruskim oblastem ne ugaja pisana lista „Varšavsko Jetro“, kakor tudi radržanje poljskih urednikov pri listu ne, zato jih je dala vse zapreti.

Napredek katolicizma na Japonskem. Te dni sta se pripeljala iz Japonskega nadškofo v Tokijo msgr. Magbure in škof v Toukinu msgr. Pineau. Vprašana, ali katolicizem na Japonskem kaj napreduje, je odgovoril tokijski nadškof: „Živim že 16 let na Japonskem. Katolicizem se na Japonskem lepo razširja in to zlasti med boljšimi stanov. Ljudstvo bo gotovo postalo katoliško, ker mu višji sloji gredo z dobrim vzgledom naprej. Čajta, dokaz, da je resnica, da postaja katolicizem vedno važnejši faktor. Nedavno sem poročil hčer slovitega admirala in portarturskega zmagovca Toga s sinom kontreadmirala Rouviera. Vsa japonska visoka aristokracija je bila pristopna.“

Lepa tatica. Pred par dnevi stopil je v Budinpešti v brzovlak, ki odhaja proti Dunaju, nek mlad magnat z neko lepo mlado damo, ki je nekemu policijskemu agentu, ki je bil na postaji, zdela sumljiva. Vstopil je v vlak tudi agent. Dama, ki je kupila karto do Dunaja, je izstopila že na prvi postaji. Policijski agent jej je sledil in jo aretiral. Pri telesni preizkavi so našli pri nji 20 bankovcev po 1000 in več bankovcev po 100 kron. V odlični „dami“ se je razkrilo znano, nevarno tatico Julijo Kowacs, ki ima navado, da svoje sopotnike najprej uspava z nekim uspavalnim sredstvom in potem — okrade.

Koliko imamo visokih cerkvenih dostojanstvenikov? Ravno je izšel uradni koledar rimske kurije. Iz njega razvidimo, da je sedaj 63 kardinalov, od katerih je bil eden (Oreglia) že od Pia IX. imenovan, 37 pa od Leona XIII. in 15 od Pija X. Umrlo jih je pa pod sedanjim papežem 28. V vesoljni katoliški cerkvi je sedaj 14 patrijarhov (8 latinskih in 6 orijentalških), 185 latinskih in 19 orijentalških nadškofov, 748 latinskih in 52 orijentalških škofov, 610 titularnih nadškofov. V misijonskih deželah je 7 apostolskih delegacij, 151 apostolskih vikarjatov, 63 apostolskih prefektur in 5 apostolskih delegacij, ki so podvržene kongregaciji za posebne cerkvene zadeve.

Anarhisti v Lizbonu. Tukajšnja policija je zasedla veliko anarhistično družbo, ki si je postavila za cilj umor kralja Emanuela. Pri hišnih preiskavah so aretirali nad 40 oseb, med temi mnogo znanih anarhistov. Redarsko moštvo so pomnožili, v mestu vlada velika ogorčenost.

Atentat na vseučilišnega profesorja Dr. Alexandra na Dunaju Krojaški pomočnik Soukup je izvršil dne 10. t. m. atentat na zdravniškega profesorja Dr. Alexandra, ki se je vračal opoldne proti domu. Soukup je ustrelil z revolverjem, a ni zadel Dr. Alexandra, ki se je krogli izognil. Soukupa je redarstvo aretiralo. Dr. Alexander je pred petimi leti operiral v bolnišnici Soukupa, ki je trpel na hudi nosni bolezni, a Soukup ni bil z operacijo zadovoljen in je tožil Dr. Alexandra ter zahteval odškodnino 20.000 K. Tožba je bila odbita pri vseh treh instancah. Med temi tožbami se je dal Soukup zopet operirati pri zdravniškem primariju Dr. Föderlu, katerega pa je tudi tožil, a brez uspeha. Zato se je Soukup maščeval z atentatom nad Dr. Alexandrom. Ustrelil je dvakrat in ko so prihitali redarji, je pomeril tudi proti tem, a redarji so mu s sabljami izbili samokres iz roke, nakar so ga odvedli v zapor, kjer bo rčet jedel.

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.
Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Služba organista in cerkovnika je v Timenici p: Škofjivod blizu Celovca izpraznjena in se lahko hitro nastopi. Pogoji ugodni. Prosilci, vešči kakšnega rokodelstva, imajo prednost — Zupnijski urad Sv. Jurja v Timenici.

V Novi vasi pri Mariboru na Sp. Radvanski cesti št. 21 je posestvo, ki obsega 1 oral njive, vrt, hiša s tremi sobami, 2 kuhinjami, 1 kletjo, se prodaja. Natančneje pove hišni gospodar. 951

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor
Tegethova cesta 33

pred kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn. Priznana najboljše igle za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Alojz Šumenjak

Maribor, Tegetthoffova ulica št. 31

priporoča svojo

trgovino z mešanim blagom in deželnimi pridelki.

Vsem cenjenim narodnim odjemalcem jamči za sveže blago najboljše kakovosti, posebno za božične praznike. Postrežba točna in solidna. Prodajajo se tudi razne žganjice. 226

Hotel

Pri belem volu v Celju

sredi mesta, blizu vseh uradov; za tujce 30 sob z vso ugodnostjo pri nizkih cenah, tudi mesečna stanovanja s hrano za letoviščarje; izborna kuhinja, vedno sveže pivo, različna vina; po letu senčnat vrt; vozovi v hiši vsak čas na razpolago: : : 51

se priporoča za obilni obisk. :

M. E. Šepec, Maribor

Grajski trg stev. 2

katere prodaja po najnižji ceni vsakovrstno modno blago za ženske obleke, svilnate in druge robe, vse vrste najboljše perilno blago, vsakovrstno sukno (štose) za moške obleke, površnike, fino sukno za talarje in salonske obleke, srajce, ovratnike, kravate, naramnice, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni cvilili, perje za blazine itd.

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru,

Tegethova ulica 16, v hiši dr. Rosine

se priporoča slavnemu občinstvu, kakor tudi preč. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek in talarjev po najnižji ceni. Zaloga vsakovrstnega blaga in gotovih pelerin. 78

V nujnih potrebah se vsakovrstna obleka v 24 urah zgotovi.

XXXX Restavracija XXXX Narodni dom v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.
Pivo iz budjeviške češke pivovarne.
Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča 37

Lojzika Leon.

Splošno priznana

najboljša postrežba po zmernih cenah
:: edino le pri domačem brivcu ::

S. Ulčar-ju

Koroška cesta 7 poleg Cirilove tiskarne.

Za dijake najugodnejše cene. 233

Slovenci, darujte za obrambni sklad
S. K. S. Z.

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasinoasse št. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča

:: dela. :: 53

Postrežba točna! :: :: Gene nizke!

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

Domači hranilniki se dajejo na dom brezplačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Posojila na zemljišča po 5% do 5 1/2 % brez in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vrednostnih listin.

Osební kredit na menice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanjšimi stroški.

Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev.

Brezplačno reševanje vseh zadev. 4

Brzjavi: „Kamnoseška in-dustrijska zadruga Celje“. Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba Brzjavi: „Kamnoseška in-dustrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamno-seško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška
:: obrt s strojnim obratom. ::

Izvrševanje vseh stavbenih del:
kakor stopnic, fasad, podbojev,
pomolov, nastavkov itd. iz različ-
:: nih kamenov in cementa. ::

Specialna delavnica in pode-
barski atelje za umetna cerkvena
dela kakor: altarjev, obhajilnih
miz, prižnic, kropilnih in krstnih
:: kamnov itd. ::

Brušenje, puliranje in struganje
:: kamena s stroji. ::

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih
spomenikov iz različnih marmornih
vrst granitov in sijenitov po razno-
vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih
:: rodbinskih grobišč (rakev). ::

Tlakovanje cerkva, dvoran in
hodnikov s šamotnim ali cementnim
:: tlakom. ::

Izdelovanje pohištvenih plošč iz
različnih najbolj idočih marmornih
:: vrst v vseh oblikah. ::
Popravljanje spomenikov, udela-
:: vanje napisov v iste. ::

Priporočam častiti duhovščini za svečnico svojo veliko zalogo voščenih sveč lastnega izdelka. Prodajam tudi proti letnemu računu in zaračunim za polovično ceno ostanke sveč. — S vsem spoštovanjem Josip Dufek, svečar, MARIBOR.

Odvetnik

Dr. Josip Leskovar

uljudno naznanja, da je otvoril svojo

odvetniško pisarno

v **Mariboru**, Gosposka ulica 15.

Edina narodna steklarska trgovina
Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana in kamnine, vsakovrstnih šip, svetilk, ogledal in okvirov za podobice. Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah.

Najnižje cene! Najsolidnejša in točna postrežba!

Na debelo.

Na drobno.

Volneno

blago, cefiri, batisti in perilni kambrik za ženske obleke v velikanski izbiri in po čudovito nizkih cenah se dobi v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje

Vzorec proti vrmtvi zastoj in pošiljatve čez K 20— franko. Prepričajte se o „Bomba“ tkanini, katera je preiskušena najboljša za žensko in moško perilo. — Kos 23 met. franko K 15-50. Cajgasti ostanki po 20 met. trpežni K 8—, fini K 10—, zelo fini K 12—.

Izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Karol Tratnik, Maribor

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečastiti duhovščini za naročila različnih moštranc, kelihov, ciborijev, lestencev, svečnikov, križov, itd. Staro cerkveno orodje popravljam pozlatim in posrebrim v ognju. Mnogo priznalnih pisem na razpolago.

Svoji k svojim. 38 Svoji k svojim!

**Neveste
Zenini :
Svatje :**

Pri Franc Karfin-a nasledniku

Janko Artman

v Šent Jurju ob Juž. žel.

dobite za

poročneslavnosti

najlepše, novodošlo močno in stanovlino blago za moške in ženske obleke, kakor tudi lepe vence, šopke, svilnate robce ter vsakovrstno drugo priznano dobro blago po zelo nizki ceni.

Franc Karfin-a naslednik

Janko Artman

Šent Jur ob Juž. žel.

Velikanska zaloga :

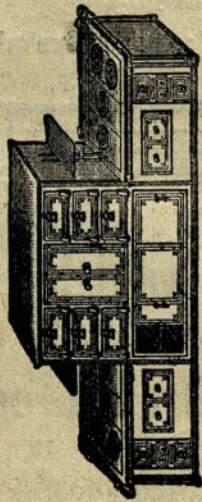
manufakturnega, volnena, suknenega in platnena blaga. — **Bogata zaloga** najboljših špacerije in železnine.

Josip Macuh, Maribor

Stolna ulica št. 5.

se priporoča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek. Postrežba točna, cene nizke! Na razpolago je tudi velika zaloga izgotovljenih oblek po jako nizkih cenah.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS
Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vrata čajo. Ceniki zastoj.

Pozor!

priporočava novo došle kasete pismenega papirja, albumov za slike, dopisnice in poezije. — Velika izber božičnih in novoletnih dopisnic, božičnih okraskov itd. — Največja zaloga barvanega in svilenega papirja vsake vrste, zlatega in srebrnega papirja, zlate pene, žice in perje za cvetlice, šumeče zlato, podobice za jaslice in napravljenih jaslic.

NA DEBELO!

NA DROBNO!

Goričar & Leskovšek, Celje.

Peter Markovič

akadem. slikar v Rožku na Koroškem

se priporoča čast. gg. duhovnikom in sl. slov. občinstvu za slikanje raznih cerkvenih slikarij, božjih grobov, altarnih in bandernih slik, križevih potov itd. vse na posebno trpežno platno in v jako stanovitnih barvah; popravlja umetniško stare umetne slike. Sprejema vsa večja dela: slikanje cerkv v različnih slogih, cele notranje poprave cerkv (v tem službuju poskrbi in posreduje vse druge umetnike in rokodelce). Cene po dogovoru in brez vse konkurence.

Slovinci! Podpirajte svoje somišljenike!

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 $\frac{3}{4}$ %, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročstvo po 5 $\frac{1}{2}$ %, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Pročnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in protuje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.